

Plenum

Onsdag 8.2.2017 kl. 13.59—20.24

11. Regeringens proposition till riksdagen om förslag till lag om ändring av postlagen

Regeringens proposition RP 272/2016 rd

Remissdebatt

Förste vice talman Mauri Pekkarinen: Ärende 11 på dagordningen presenteras för remissdebatt. Talmanskonferensen föreslår att ärendet remitteras till kommunikationsutskottet, som grundlagsutskottet ska lämna utlåtande till.

Remissdebatten om detta ärende förs fram till kl. 19. Vid behov fortsätter debatten efter att de övriga ärendena på dagordningen blivit behandlade. Ifall debatten avslutas för kl. 19 går vi vidare till nästa ärende på dagordningen, det vill säga ärende 12.

Debatt

17.02 Liikenne- ja viestintäministeri Anne Berner (esittelypuheenvuoro): Arvoisa puhemies! Käsiteltävänä on hallituksen esitys eduskunnalle laiksi postilain muuttamisesta. Hallituksen esityksessä keskeisin asia on yleispalveluvelvoitteiden sopeuttaminen nykyaikaan synnyttäen samalla, hankintamenettelyä käyttämällä, uutta jakelutoimintaa erityisesti haja-asutusalueille. Esitys mahdollistaa sen, että yleispalvelulähetystä eli yksityisten henkilöiden lähettämiä postimerkillisiä kirjeitä voitaisiin kaupunkialueilla jakaa kolmena päivänä viikossa. Kolmipäiväinen jakelu kaupungeissa postimerkillisten lähetysten osalta mahdollistetaan siksi, että kaupunkialueilla on yleispalvelun tarjoajan jakeluverkon lisäksi myös muita jakeluverkkoja, joita lehdistö, yritykset ja muut toimijat voivat hyödyntää toiminnassaan. Näin ollen mahdollisuus jopa seitsemänpäiväiseen jakeluun on edelleen olemassa. Niillä alueilla, joilla ei ole yleispalvelun tarjoajan jakeluverkolle vaihtoehtoista jakeluverkkoa, taataan edelleen viisipäiväinen jakelu kuten nykyisinkin.

Jakelu järjestetään hyödyntäen yleispalvelun järjestämää hankintamenettelyä, joka yhdessä liikennekaaren kanssa mahdollistaa aidosti kuljetusten yhdistämisen esimerkiksi postin, lääkkeiden ja henkilöiden osalta. Uudistus myös luo uutta yrittäjyyttä jakelutoiminnan osalta erityisesti haja-asutusalueille. On tärkeää huomata, että mahdollinen kolmipäiväinen jakelu on mahdollista vain yleispalvelukirjeiden osalta. Sairaalakirjeiden, laskujen, sanomalehtien, pakettien, aikakauslehtien ja niin edelleen jakelusta sovitaan kahdenvälisin kaupallisin sopimuksin, mikä mahdollistaa esimerkiksi joidenkin sanomalehtien seitsemänpäiväisen jakelun.

Esitys ei aseta kansalaisia eriarvoiseen asemaan, koska kaikilla kansalaisilla säilyy mahdollisuus yhtäläiseen tiedonsaantiin sekä mahdollisuus saada jakelupalveluita jopa seitsemänä päivänä viikossa. Yleispalveluvelvoitteita joustavoitetaan siksi, että yleispalvelun tarjoajan toiminta on mahdollista tilanteessa, jossa kirjeiden volyymit laskevat huomaa

Punkt i protokollet PR 3/2017 rd

vauhtia ja jaettavaa on vuosi vuodelta vähemmän. Esityksellä taataan se, että yleispalvelun tarjoaja voisi toimia myös ilman valtion tukea.

Yleispalvelun tarkastelemisen lisäksi esityksessä avataan postinumero- ja osoiterekisteritietoja siten, että niitä hyödyntäen voidaan luoda uusia ja parempia palveluita postinsääjille ottaen huomioon yksityisyyden suojan ja tietosuojan vaatimukset. Samalla poistetaan myös mahdollisia kilpailun esteitä. Esityksessä myös mahdollistetaan jakelu kerrostaloissa huoneistokohtaisen luukun lisäksi myös kerrostalokohtaiseen lokerikkoon. Esitys ei velvoita käyttämään lokerikkoa, vaan sen käyttöönotto on jokaisen taloyhtiön päätettävissä, jos lokerikon asentaminen taloon on ylipäättänsä mahdollista.

Posti ja sen työntekijät ansaitsevat tekemälleen työlle kaiken tuen. Posti on nyt ja tulevaisuudessa tärkeä osa suomalaisen yhteiskunnan palveluja. Postipalveluiden sujuminen kohtuullisin kustannuksin on valtiovallan vastuulla. Kysymys on myös kansalaisten tasarvoisesta kohtelusta. Maailma kuitenkin muuttuu: digitalisaatio etenee vauhdilla ja läpäisee kaikki yhteiskunnan toiminnot. Myös palveluiden käyttäjien tottumukset ja odotukset muuttuvat. Siksi hallitus on valinnut uudistamisen tien, ja tavoitteenamme on huolehtia mahdollistavasta lainsäädännöstä.

Postilain uudistuksen tavoitteena on nimenomaan turvata postinjakelu ainakin viisipäiväisenä koko maassa ottaen huomioon kansalaisten odotukset postipalveluilta. Postilain uudistuksen tarkoituksena on turvata postin jakelupalvelut koko maassa. Sen tarkoituksena ei ole lisätä työttömyyttä, päinvastoin: yhdessä liikennekaaren avaamien uusien mahdollisuuksien kanssa tarkoituksena on saada jakelulle uusia työpaikkoja koko maahan. Postitoimialalla on jatkossakin tärkeää olla hyvä tulevaisuus ja näkymät. Liikennekaaren mahdollistamat monikuljetukset tekevät jakelutoiminnasta kannattavaa myös maaseudulla ja harvan asutuksen alueella, missä ihmiset hankkivat muutenkin palveluita monesta eri lähteestä. Jakelupalveluja tarjoavat yritykset voivat tässä toimia eturintamassa, kehittää palveluita kansalaisille ja samalla taata tehokkaat ja turvalliset postipalvelut myös tulevaisuudessa.

Laki on tarkoitettu tulemaan pääosin voimaan 1. päivänä kesäkuuta 2017. — Kiitos.

Ensimmäinen varapuhemies Mauri Pekkarinen: Asiasta käydään varmasti pieni debatti. Ensimmäisenä vastauspuheenvuoro, edustaja Heinonen.

17.07 Timo Heinonen kok (vastauspuheenvuoro): Arvoisa herra puhemies! Kokoomukselle on tärkeää, että myös haja-asutusalueella postinjakelu turvataan, ja kiitos siitä ministerille, että tämä tässä hyvällä tavalla toteutuu.

Itse olen aiemmin tuonut esille sitä, että kerrostalojen luukkujakelu on kyllä aika raskas järjestelmä, ja itse olisin kyllä sitä mieltä, että voitaisiin mennä ainakin uusien talojen kohdalla siihen, että jakelu ei olisi jokaisella ovella vaan siellä rappukäytävän alapäässä.

Sen sijaan olen ihmetellyt Postin toimia haja-asutusalueilla näiden postilaatikoiden ryhmittelyssä. Siellä matkat ovat usein paljon pidempiä ja vaikeakulkuisempia, huonosti hoidettujen teidenkin varsilla, ja sen takia toivoisin, että näissä asioissa myös voitaisiin toimia.

Arvoisa ministeri, meistä jokainen toivoisi, että saisimme joka päivä edes yhden postikortin, mutta näin ei enää tänä päivänä tapahdu, ja kysyisin teiltä, mitä näiden postikorttien jako tulee tulevaisuudessa maksamaan, jos ne tällä tahdilla vähenevät, [Puhemies koputtaa] mitä muutkin maat ovat osoittaneet.

Punkt i protokollet PR 3/2017 rd

17.08 **Johanna Ojala-Niemelä sd** (vastauspuheenvuoro): Arvoisa herra puhemies! Lappia piinaavat postinjakelun viivästykset ovat saaneet monen ihmisen mitan läikkymään yli ja aiheuttaneet kohtuutonta haittaa ihmisten arjelle. Useita päiviä myöhässä olevat kutsut lääkäriin, vanhoina painoksina saapuneet lehdet ja tilaisuuksien peruuntuminen myöhässä tulleen kutsun vuoksi ovat aiheuttaneet mielipahan lisäksi myös kustannuksia.

Lappi on toiminutkin jo ennakonäyttämönä tälle uudistukselle, kun posti on jaettu miten sattuu, vaikka laki edellyttäisi viisipäiväistä jakelua. Postin omapäinen toiminta on antanut lappilaisille esimakua siitä, mitä tällainen kolmepäiväinen jakelu tarkoittaisi käytännössä. Ministeri Kiuru ei antanut Postin viime kaudella livetä tästä jakelusta. Kysynkin ministeriltä, miten varmistatte postinjakelun jatkossa, ja nimenomaan tämän ihmisten tasa-arvoisen kohtelun.

17.10 **Mirja Vehkaperä kesk** (vastauspuheenvuoro): Arvoisa puhemies! Postin yleispalveluvelvoite tällä hetkellä on liian raskas Posti Oy:n kannettavaksi. Siksi me tarvitsemme uudistusta, jotta ihmiset saavat sekä postikirjeet, sanomalehdet että paketit tarvittavassa ajassa. Yleispalveluvelvoitetta rahoittamaan ei edes viime tai edellisellä kaudella, kun SDP:llä oli viestintäministerin salkku tai omistajaohjaussalkku, oltu halukkaita laittamaan lisää verovarvoja. Siksi me olemme uuden edessä, miettimässä, miten postipalvelut turvataan Suomessa niin kaupungeissa kuin haja-asutusalueilla. Tosiasia on, että 10 prosentin vuosivauhdilla Postin kirjeposti vähenee, ja digitalisaatio vie myöskin aikakauslehdiltä markkinoita. [Puhemies koputtaa] Siksi on tarpeen miettiä, miten jakelu koko Suomessa toteutetaan, turvataan. Ja tässä on yksi esimerkki.

17.11 **Toimi Kankaanniemi ps** (vastauspuheenvuoro): Herra puhemies! Ensiksi erityiskiitos tästä näkövammaisia koskevasta uudesta 50 a §:stä, vai lieneekö se uusi, mutta kuitenkin ihan hyvä laajennus ja palvelu heidän osaltaan.

Tämä Postin kehitys on tietysti realiteetti ollut jo jonkin aikaa. Me tiedämme, että meille itse kullekin tulee postilaatikkoon tänä päivänä hyvin vähän muuta kuin mainoksia. Eli sähköinen puoli on edennyt pitkälle ja etenee vääjäämättömästi. Tähän on sopeuduttava, ja näin nyt tapahtuu. Eli pidän tätä lakiesitystä kannatettavana ja oikeastaan lähes ainoana mahdollisuutena. Onko se riittävä pitkällä tähtäyksellä, niin sitä voimme miettiä.

Lähetäjien on varmasti tässä tilanteessa sitten otettava huomioon se, että se kirje saattaa olla vähän myöhemmin perillä. Esimerkiksi eräpäivä laskussa olisi syytä siirtää vähän edemmäksi ja sitten se lääkäriin kutsu lähettää päivää, paria, kolmea aikaisemmin kuin tähän asti.

17.12 **Jyrki Kasvi vihr** (vastauspuheenvuoro): Arvoisa puhemies! Aivan aluksi edustaja Ojala-Niemelälle on valitettavasti kerrottava, etteivät Postin jakeluongelmat ole Lapin yksinoikeus. Viimeksi tässä pari päivää sitten tuli lokakuussa lähetetty lasku, josta on nyt sitten tullut myös karhut ja maksettu viivästyskorot. Mietin juuri, että kenelle Posti Oy:ssä lähettän laskun.

Mutta sitten tähän itse esitykseen. Yhdenvertaisuuttahan on tässä salissa puolustettu usein, ja me olemme olleet valmiita investoimaan aika paljonkin esimerkiksi siihen, että joka puolella Suomea on tv-lähetykset katsottavissa, joka puolella Suomea toimii teleyhteudet, mutta jostain syystä nyt tässä esityksessä ei ollakaan niin tiukkoja siitä yhdenvertaisuudesta. Vaikka kaikki saavat kyllä maksaa saman postimaksun, niin toiselle asiakkaal-

Punkt i protokollet PR 3/2017 rd

le posti kannetaan kolme päivää viikossa ja toiselle asiakkaalle viisi päivää viikossa. Mitäs yhdenvertaisuutta se tämä on?

17.13 Katja Hänninen vas (vastauspuheenvuoro): Arvoisa herra puhemies! Mikä on Postin tarkoitus? Onko se ruohonleikkuu tai hoivapalvelut? Ei, kyllä se on peruspalvelu, postin kuljettaminen. Postin pitää kulkea luotettavasti ja turvallisesti. Postilain uudistamisen kytkeminen liikenteen palveluiden kokonaisuudistukseen herättää kysymyksiä. Mitä palveluita aiotaan yhdistää? Mistä säästöjä on tarkoitus hakea? Joku ne säästöt kuitenkin aina maksaa.

Ruohonleikkuussa, koulukuljetuksissa tai kotihoidossa on jokaisessa oma ammatillinen osaamisensa, eikä niitä voida noin vain yhdistää postin keräilyyn ja jakeluun. Pelkään, että säästöjä haetaan työntekijöiden selkänahasta heikentyvinä työehtoina ja madaltuvina pätevyysvaatimuksina, suomalaisten taskuista nousevina postikuluina sekä heikentämällä meidän jokaisen peruspalvelua. "Pidetään koko maa asuttuna" on monen puolueen tavoiteohjelmassa, mutta miten lienee käytännössä? Arvoisa ministeri, kysyn teiltä: miten uudistuksessa turvataan [Puhemies koputtaa] oikeasti postipalveluiden kulkeminen koko Suomessa?

17.14 Krista Kiuru sd (vastauspuheenvuoro): Arvoisa puhemies! Postin ongelmat eivät ratkea sillä, ettei myönnetä, että ongelmia on. Minä olen tosi pahoillani siitä keskustelusta, mihin edustaja Vehkaperä meidät äsken johdatti. Posti ei ole koskaan pyytänyt pääomittamaan Postia. Sen varmaan ministeri todistaa, hänelläkään tällaista pyyntöä ei ole. Aika iso kysymys olisi, jos tämä hallitus päättäisi toimia niin, kun edeltäväkään ei pystynyt siihen, koska Posti itse tätä ei päättänyt.

Nyt tänään ollaan kokoonnuttu tämän lakiesityksen äärelle kysymään, miten varmistetaan postinjakelu koko Suomessa. Tässä on yksi malli esittelyssä. Minä itse en sitä kannata, sanon sen rehellisesti tässä, koska vain historiantkirjat tulevat todistamaan, että tällä mallilla tullaan todennäköisimmin olemaan siinä tilanteessa, että suomalainen sanomalehtijakelu loppuu. Posti tulee tekemään sen sen takia, että se ei ole yleispalvelutuote. Se tulee johtamaan siihen, että juuri näillä alueilla, joilla turvattaisiin viisipäiväisen jakelun kautta postinjakelu, näin ei tule tapahtumaan sanomalehtien osalta. [Puhemies koputtaa] Ja tämä voidaan sitten todistaa myöhemmin vääräksi, mutta kysyn ministeriltä... [Puhemies keskeytti puheenvuoron puheajan ylityttyä.]

17.15 Mats Löfström r (vastauspuheenvuoro): Värderade herr talman! Tack för ministrarnas presentation. Digitaliseringen innebär stora möjligheter men också stora utmaningar i synnerhet för traditionell postverksamhet. Postvolymerna och omsättningen har sjunkit snabbt. Lagförslaget adresserar den här verkligheten och jag stöder förslaget till flera delar. Det är dock några delar jag upplever som problematiska och som jag vill lyfta upp.

Lagförslaget kommer i praktiken att innebära en stor försämring av utdelningen i skärgården. Det oroar mig mycket, och jag undrar om ministeriet sett på alternativa utdelningsmöjligheter som att exempelvis använda drönare för transport av post till öar i skärgården.

Avslutningsvis tidningsutdelningen. En fungerande tidningsdistribution är i grund och botten en demokratifråga, men många tidningshus brottas med snabbt ökande distributionskostnader. Därför anser svenska riksdagsgruppen att tidningsutdelningen borde tryggas genom att omfattas av postlagens samhällsomfattande tjänster. Det har ett pris, men jag

Punkt i protokollet PR 3/2017 rd

tror att det också skulle vara samhällsekonomiskt lönsamt att samköra postutdelningen med tidningsutdelning på morgnarna.

17.17 Jukka Kopra kok (vastauspuheenvuoro): Arvoisa herra puhemies! Postilakiesitys on oikean suuntainen, kuten tässä puheenvuoroissa on jo tullut ilmi, muun muassa edustaja Löfströmin puheenvuorossa: digitalisaation sun muun seurauksena kannettavan postin määrä on vähentynyt dramaattisesti ja sen voidaan ennustaa vähenevän edelleen. Tämä on kehityskulku, johon emme voi vaikuttaa, ja näin ollen se postin kantaminen sitten sinne eri perukoille ympäri Suomenmaan ei enää ole niin kannattavaa kuin ennen, ja ollaan siis tilanteessa, että pakko on keksiä uusia keinoja, jotta saadaan vietyä perille edes se posti, mikä kulloinkin kuuluu.

Tässä on hyviä piirteitä: esitys lisää kilpailua, maaseudulla voidaan tehdä uusia innovaatioita, voi olla eri tapoja viedä postia ja muita tavaroita. Tietenkin pitää varmistaa se, että sanomalehdet pääsevät vähintään viisi päivää viikossa perille ja niin edelleen. Minusta tämä ajatus siitä, että esimerkiksi kerrostaloissa voitaisiin posti jakaa rappukäytävän alaosassa oleviin laatikoihin, on hyvä ja kehityskelpoinen.

17.18 Lea Mäkipää ps (vastauspuheenvuoro): Arvoisa puhemies! On myönnettävä, että näitä lehtiä luetaan sähköisessä muodossa ja kirjeposti on vähentynyt, ehkä ystävänpäiväkortteja nyt saadaan.

Mutta sitten, kun nyt toistaiseksi tulee viitenä päivänä posti tuonne maaseudun korpeen, jossa minäkin asun, ja kun tämä ei kuulu yleispalveluun, niin se voidaan sitten kaupalliselta pohjalta jakaa myöhemmin, ja tämä ei sitten taas kuulemma oikein kuulu postilain piiriin. Kysyisinkin — siinä on yksi mahdollisuus, että valtio voisi sitten tukea näitä harvaan asuttujakin seutuja — mitenkä tämä käytännössä tapahtuu, koska minä en tätä lakiesitystä lukiessani päässyt ollenkaan viisaammaksi, että mikä on sitten näitten tulevaisuudenkuva. Siitä haluaisin jotain selvyyttä. — Kiitos.

17.19 Ari Torniainen kesk (vastauspuheenvuoro): Arvoisa herra puhemies! Postin toimintaympäristön raju muutos ei johdu lainsäädännöstä, vanhasta, nykyisestä tai uudesta laista. Se johtuu pikemminkin siitä, että kirjeiden määrä on vuosien saatossa vähentynyt huomattavasti. Ja pitää muistaa, mikä on postin yleispalveluvelvoite tällä hetkellä: se ei koske lehtiä, sanomalehtiä, se koskee nimenomaan kirjeitä, joiden määrä on rajusti vähentynyt. Nyt tämän hallituksen esityksen, tämän postilain kakkosvaiheen, tavoitteena on nimenomaan turvata postinjakelu ainakin viisipäiväisenä koko maassa huomioon ottaen kansalaisten odotukset postipalveluilta. Asia on erittäin tärkeä: huomioidaan, että koko maassa ovat myös nämä palvelut saatavissa. Kilpailuttaminen ei saa kuitenkaan johtaa siihen, että asiakkaiden jakelukustannukset [Puhemies koputtaa] haja-asutusalueilla nousevat, ja tämä tulee ottaa myös jatkossa huomioon.

17.20 Katja Taimela sd (vastauspuheenvuoro): Arvoisa puhemies! Itse koen, että nyt on pitkälti kysymys siitä, näkeekö maamme hallitus postinkulun peruspalveluna vai bisnekseenä. On kummallista, että postin perustoiminnan punainen lanka tuntuu olevan palveluiden heikentäminen. Mikään yritys ei voi pärjätä tällaisella taktiikalla, oli markkinatilanne sitten vapaa tai monopoli.

Punkt i protokollet PR 3/2017 rd

Arvoisa hallitus, kyse on valtion kokonaan omistamasta Postista. Sen lisäksi, että posti tulee jatkossa harvemmin, syötte omaa työllisyystavoitettanne postilaisten kanssa, jatkossa tuhannet postilaiset kun ovat ilman työtä. Esityksessänne hankintamenettely pitää sisällään myös pakkokilpailuttamisen. Ministeri Berner, onko Postin yleispalvelutuotteiden pakkokilpailutuksella tarkoitus tarjota jonkinlainen varma bisnes maaseudun yhteisjakeluyrityksille valtionyhtiön kukkarosta? En näe mitään muuta järkeä tälle pakolle, koska liiketalouden ja toiminnan kannalta perustellut ulkoistukset onnistuvat varmasti Postilta ilman [Puhemies koputtaa] pakkoakin.

17.22 Paavo Arhinmäki vas (vastauspuheenvuoro): Arvoisa herra puhemies! Edustaja Vehkaperä ihmetteli, miksi aikaisemmat viestintäministerit eivät pääomittaneet Postia. Postihan on voitollinen yritys. Mitä pääomitusta se olisi tarvinnut? Itse asiassa edelleen tämä perinteinen postinjakelu on kannattavaa toimintaa. [Sosiaalidemokraattien ryhmästä: Kyllä!] Postin taloudelliset ongelmathan johtuvat Venäjän-seikkailuista ja muista.

Mutta mitä nyt tapahtuu, kun tätä postilakia uudistetaan? Niillä alueilla, joilla Posti tekee voittoa, jakelu vähennetään kolmeen päivään viikossa, ja niillä alueilla, joiden jakelu on tuottanut mittavaa tappiota, joka on katettu tällä voitolla — eli haja-asutusalueilla — jatkuu viisipäiväinen jakelu.

Minä olen aina puolustanut sitä, että palveluita pitää tasa-arvoisesti kaikkialla Suomessa tuottaa, ja haja-asutusalueiden postinjakelu on hoidettu sillä, että muilla alueilla on tehty voittoa. Nyt näitä kohdellaan huonommin ja samaan aikaan viedään tuhansilta postilaisilta työpaikat. Ei tässä ole, arvoisat kansanedustajat ja arvoisa ministeri, mitään järkeä. Puolustetaan työpaikkoja.

17.23 Markku Eestilä kok (vastauspuheenvuoro): Arvoisa puhemies! Minusta tässä hallituksen esityksessä on paljonkin järkeä. Ainakin itse minä kiitän ministeriä [Hälinää — Puhemies koputtaa] ja koko hallitusta siitä, että tällainen lakiesitys on tuotu eduskuntaan, ja itse ajattelen journalismia ja erityisesti luotettavaa journalismia. Kun edustaja Kasvi kyseli, onko se yhdenvertaista, että jollakin alueella jaetaan kolmena päivänä ja jollakin viitenä päivänä, niin minun mielestäni vielä suurempi yhdenvertaisuuskysymys on se, että ihmiset saavat luotettavaa tiedonvälitystä myös haja-asutusalueilla eli joka puolella Suomea.

Tästä luotettavasta tiedonvälityksestä kannattaa joku sana vaihtaa. Nimittäin tänä päivänä sitä saa ruveta jo etsimään, koska nämä monet otsikot ovat niin viritettyjä ja yksioikoisia, että minusta olisi jopa eduskunnasta hyvä lähteä sellainen vaatimus, että kun me pidämme nyt journalismin puolta, niin journalismi pyrkisi tiedonvälityksessä siihen, että se jakaa neutraalia tietoa ja syventää vähän tietoa, mitä se jakaa, eikä mennä pinnallisen populismin [Puhemies koputtaa] mukana.

17.24 Eeva-Maria Maijala kesk (vastauspuheenvuoro): Arvoisa puhemies! Me kaikki tiedämme, että postinjakelussa on tällä hetkellä enemmän ja enemmän vaikeuksia, ja jotta on pakko alkaa tekemään. Mistä Postin kannattavuus tällä hetkellä tulee — kyllä se tulee siitä moninaisesta ajan hetkessä elämisestä, jolla on saatu Posti pyörimään, sillä valtio ei tällä hetkellä tue eikä sen ole tarkoitus tukea jatkossakaan Postin toimintaa, joten on tehtävä muutoksia lainsäädäntöön. [Välihuutoja vasemmalta] Nyt sitten tilanne on se, että mitä tapahtuu, jos tätä muutosta ei nyt tehdä. Ministeri Berner: Missä me olemme, jos me

Punkt i protokollet PR 3/2017 rd

emme äkkiä tartu tähän tilanteeseen? On todella vastuullista, että me hallituksena tartumme nyt tähän asiaan ja saamme postinjakelun turvattua koko maassa myös jatkossa. Tämä on todella tärkeä asia. Se on meidän peruspalvelu, jonka me olemme hoitaneet ja me vastuullisena toimijana haluamme hoitaa, niin että jatkossakin se pelittää ja toimii koko maassa.

Ensimmäinen varapuhemies Mauri Pekkarinen: Myönnän vielä vastauspuheenvuorot edustajille Kymäläinen ja Hoskonen ja sen jälkeen ministerille noin 3 minuuttia.

17.25 Suna Kymäläinen sd (vastauspuheenvuoro): Arvoisa puhemies! Huolestuttaa kyllä kuunnella täällä keskustan ja hallituspuolueen edustajien kehua tästä postilain esityksestä, että tämä olisi jonkinsorttinen ratkaisu.

Kädessäni on lainsäädännön arviointineuvoston lausunto tästä postilaista, ja täällä aivan selvästi sanotaan, että puute on, että keskeisten ehdotusten olennaisimmat hyödyt ja kustannukset eivät hahmotu luonnoksesta. Luonnosesityksestä ei saa käsitystä keskeisten ehdotusten euromääräisistä odotetuista vaikutuksista yrityksiin, kotitalouksiin, julkiseen talouteen tai viranomaisiin. Esitysluonnoksen taloudellisista vaikutusarvioista ei käy ilmi, ylittävätkö lainmuutoksella tavoiteltavat, odotetut yhteenlasketut hyödyt yhteenlasketut kustannukset. On aika huolestuttavaa, että siitä huolimatta, että arviointineuvosto esittää, että nämä puutteet ja nämä epäkohdat korjattaisiin ennen esityksen tuontia, te tuotte tämän eduskuntaan käsittelyyn.

17.26 Hannu Hoskonen kesk (vastauspuheenvuoro): Arvoisa herra puhemies! Todellakin aika muuttuu, ja lakien on elettävä sen ajan mukana, missä elämme. Postilaitos on tietenkin meille kaikille tärkeä. On tärkeää, että kun kirje lähtee Rovaniemeltä — tai lähtee se Utsjoelta taikka Helsingistä — se menee aina perille ja luotettavasti. Siitähän tässä pidetään kiinni.

Maailma on rajusti muuttunut. Muistan ajan, kun postitoimistoja lakkasi paljon. Ilomantsistakin varsinainen postitoimisto lakkasi aikanaan, ja hirmuinen huuto oli silloin, että nyt palvelut heikkenevät. [Välihuuto] Miten kävi? Se meni paikalliseen kauppaan, ja nyt se postitoimisto on auki seitsemänä päivänä viikossa aamuyhdeksästä iltayhdeksään, joka päivä, kaikkina päivinä [Suna Kymäläisen välihuuto] viikon aikana. Eli silloin palvelu parani paljon.

On tärkeää pitää huoli siitä, että koko maassa postia jaetaan ja niin, että posti menee luotettavasti perille. Ajan haasteet ovat ankarat — ei kai sitä kukaan kiellä — mutta pakko kai näiden mukana on elää. Postin määrä, jaettavien kirjeiden määrä vähenee valtavasti, digitalisaatio jyrää, pakko siihen on reagoida.

Ensimmäinen varapuhemies Mauri Pekkarinen: Nyt ministerille 3 minuuttia ja ministerin jälkeen puheenvuoro ainakin edustajille Koski, Taavitsainen ja Arhinmäki.

17.27 Liikenne- ja viestintäministeri Anne Berner: Arvoisa herra puhemies! Postin yleispalveluvelvoitteen piirissä ovat todellakin vain kansalaisten toisilleen lähettämät kirjeet. Digitalisaation seuraamuksena kuitenkin postin jaettavat määrät ovat laskeneet merkittävästi ja Postin jakelusta saamat tulot ovat laskeneet 50—70 miljoonaa per vuosi. Kyllä

Punkt i protokollet PR 3/2017 rd

sillä on merkitystä, ja se on näkynyt myöskin Postin toiminnassa heidän viimeaikaisissa ytimenettelyissään.

Nykyinen yleispalveluvelvoite on Postille raskas. Digitalisaatio on tehnyt sen, että kirjeitä lähetetään vähemmän ja suurin osa, kolmasosa, niistä kirjeistä, jotka lähetetään, lähetetään lyhyenä aikana joulun ympäristössä. Se tarkoittaa myöskin sitä, että kun meillä on mahdollisuus helpottaa Postin toimintaa ja keventää tätä yleispalveluvelvoitetta näiden kirjeiden osalta, joihin siis eivät kuulu laskut, eivät kuulu sanomalehdet, eivät kuulu mainokset, niin silloin meidän on myöskin syytä huolehtia, että me pääsemme taas askeleen eteenpäin.

Kaupungeissa meillä on tänä päivänä keskimäärin 14 reittiä per luukku ja viikko. Eliikkä jokaisella luukulla käydään keskimäärin kaksi kertaa vuorokaudessa. Ei kaikki Postin toimesta, vaan siellä on myös merkittävä määrä muita jakelijoita, jotka jakavat tavaraa jokaiseen luukkuun keskimäärin kaksi kertaa per päivä, jolloin meillä on mahdollisuus helpottaa Postin velvoitetta — jakelua syntyy kuitenkin niin, että käytännössä jokaisessa luukussa käydään seitsemänä päivänä viikossa.

Sen sijaan maaseudulla on keskimäärin viisi reittiä per viikko. Käydään arkisin kerran päivässä. Ja se tarkoittaa sitä, että silloin me emme voi maaseudulta keventää sitä velvoitetta, jotta syntyisi tasa-arvoinen lähtökohta ihmisille, vaan maaseudulla lähdetään siitä, että pyritään — yhdistämällä palveluita ja velvoittamalla kilpailuttamaan se jakelu — synnyttämään yrittäjyyttä ja tukemaan haja-asutusalueiden mahdollisuuksia saada sitä palvelua nimenomaan niin, että se kilpailuttaminen yhdistetään varhaisjakeluun. Silloin mahdollistetaan se, että sanomalehdille löytyy nimenomaan mahdollisuus saada, jokaiselle, varhaisjakelu edes kerran arkipäivässä.

Tämä on tämän harjoituksen tavoite, ja sen takia on äärimmäisen tärkeätä, että me yritämme aidosti katsoa, miten me ratkomme pragmaattisesti tämän kokonaisuuden. Arviointineuvoston lausunto tuli lausuntokierroksen aikana. Jos olette tarkistaneet, niin meidän esitystämme on täydennetty tältä osin arviointineuvoston lausunnon jälkeen, saatuaamme Postin positiiviset ja negatiiviset vaikutteet ja saatuaamme Sanomalehtien Liiton positiiviset ja negatiiviset vaikutteet. Ne näkyvät siellä.

17.31 Susanna Koski kok (vastauspuheenvuoro): Arvoisa puhemies! Mielestäni postilain uudistus on erittäin tervetullut, ja varmasti tässäkin salissa olemme yhtä mieltä siitä, että jotain uudistusta — ja hallittua uudistusta — tarvitaan, jotta postinjakelu tässä maassa voi kohentua.

Tässä salissa on käytetty useita puheenvuoroja, joissa on kannettu järjestään huolta haja-asutusalueista. On kiistelty postilaatikoista ja postilokerikoista. Nämä huolet ovat tietysti ihan todellisia ja olemassa olevia, mutta jotenkin ne saavat minut ajattelemaan, että onko näiden argumenttien valossa Suomi kuitenkaan valmis niin mittaviin uudistuksiin kuin sen pitäisi olla. Jos katsotaan kansainvälistä kehitystä, muissa Pohjoismaissa on erittäin toimivat digitaaliset postinjakelujärjestelmät, joista Suomen pikemminkin pitäisi ottaa mallia, jotta myöskin postinjakelu voi uudistua siinä määrin, että myös uudet sukupolvet saavat sellaiset palvelut, jotka he kokevat lähinnä itselleen [Puhemies koputtaa] omiksi.

17.32 Satu Taavitsainen sd (vastauspuheenvuoro): Arvoisa puhemies! Hyvä ministeri, jos tämän lain perimmäinen tarkoitus oli turvata sanomalehtien jakelu, niin kävikö teillä la-

Punkt i protokollet PR 3/2017 rd

inkaan mielessä, että yksi keino olisi ollut määritellä sanomalehdet yleispalveluvelvoitteen piiriin, jolloin se olisi hoitunut myös tasa-arvoisemmin kuin tässä esityksessä?

Perustuslakivaliokunta on joutunut tällä kaudella huomauttamaan hyvin monista hallituksen lakiesityksistä. Viimeksi tänään olin sekä puolustusvaliokunnassa että liikennevaliokunnassa, joissa käsitelimme perustuslakivaliokunnan huomautuksia. Miten, ministeri, aiotte reagoida siinä tilanteessa, kun tällainen jakeluyritys kaupunkialueella lopettaa toimintansa ja sitten ihmiset eivät enää kuulu tälle alueelle? [Puhemies koputtaa] Miten toimitte siinä tilanteessa?

17.33 Paavo Arhinmäki vas (vastauspuheenvuoro): Arvoisa herra puhemies! Postinjakelussa on ollut suuria ongelmia, on ollut Lapissa, on ollut Espoossa, ja niin on ollut myös Helsingissä. Yksi keskeinen syy tähän on se, että kun postin määrä väheni — mikä on fakta, jonka kai kaikki nyt sentään täällä allekirjoittavat — niin Posti reagoi siihen sillä, että irtisanoi postinjakajia ja laajensi postinjakelualueita, ja vaikka laskennallisesti jossain pääkonttorissa ajateltiin, että isompi määrä luokkuja voidaan jakaa, niin fyysisesti, kun matka pitenee, se ei ole mahdollista. Tästä johtuen meidän postinjakelu on tökkinyt — ja kuitenkin se on ollut kannattavaa toimintaa. Pitkään, jopa vuosikymmeniä, Postin palveluista irtisanottiin, ja sitten otettiin myöhemmin pätkätöihin takaisin. Ja nyt tämän seurauksena on se, että meidän postin kulku hidastuu taajama-alueilla mutta myös haja-asutusalueilla, ja tämän seuraus on myös se, että meillä työllisyys heikkenee [Puhemies koputtaa] postinjakelupuolella. Paljon on ollut työllistettyä esimerkiksi osatyökykyisiä. [Keskustan ryhmästä: Jotakin on tehtävä!]

17.34 Mirja Vehkaperä kesk (vastauspuheenvuoro): Arvoisa puhemies! Sanomalehdet ovat jo tänä päivänä kilpailuttaneet oman sanomalehtijakelunsa, siis joko jakavat sitä itse tai sitten ostavat sen muualta. Samoin Posti Oy kilpailee jo nyt sellaisilla markkinoilla, jotka avautuvat tässä laissa vielä paremmin kaikkien yritysten ja kaikkien toimijoiden käyttöön. Mutta olen edustaja Arhinmäen kanssa samaa mieltä siitä, että nykyisen Posti Oy:n yt-neuvottelut eivät voi jatkua samalla tavalla tästä eteenpäin. Tämä on kestävätilan tilanne Posti Oy:n työntekijöille: ollaan jatkuvassa epävarmuudessa, jatkuvassa laskukierteessä siinä, että kun kirjepostin määrä ja sanomalehtien määrä koko ajan laskevat, niin mitä niiden tilalle. Uusi liiketoimintamahdollisuus esimerkiksi liikennekaaren kautta mahdollistaa sen, että haja-asutusalueella esimerkiksi postin mukana kuljetetaan muuta: ostoskasseja, lääkkeitä, [Puhemies koputtaa] paketteja ja niin edelleen — monenlaista muotoa.

17.35 Harry Wallin sd (vastauspuheenvuoro): Herra puhemies! Kun edustaja Vehkaperä väitti, että Posti tarvitsee valtion tukea, niin se ei tosiaankaan pidä paikkaansa. [Välihuutoja] 18 miljoonaa euroa Posti tuloutti viimeksi valtiolle, ja se johtuu siitä, että aikaisemmat postilakiuudistukset ovat perustuneet siihen, että ei ole hyväksytty kermankuorintaa, vaan niillä, jotka tulevat jakamaan, on samat velvoitteet kuin Postilla.

Tässä hallituksen esityksessä jää vain ihmettelemään tätä pakkokilpailutusta haja-asutusalueilla: kun se pitää ulkopuolisen toimijan toimesta toteuttaa, niin miksi tässä ei anneta myöskin Postille mahdollisuutta jakaa, ja sitten jos ei Posti halua jakaa, niin sen jälkeen sitten kilpailutetaan. Mutta tässä lakiesityksessä — jos ymmärrän väärin, niin ministeri varmaan sitten korjaa — tämä on pakko kilpailuttaa, eikä Posti voi sitä itse toimittaa.

Punkt i protokollet PR 3/2017 rd

Sitten, kuten edustaja Kasvi totesi, kyllä tämä tietysti vähän hämmästyttää, että yleispalveluvelvoite, 3/5 päivää, on kaupungeissa eri kuin haja-asutusalueilla. Aikaisemmin [Puhemies koputtaa] pidettiin yleispalveluvelvoite samana koko Suomessa.

17.37 Timo Heinonen kok (vastauspuheenvuoro): Arvoisa herra puhemies! Oikeastaan jatkaisin siitä, että kun nyt oppositio antaa ymmärtää, että mitään ei tarvitsisi tehdä, niin meillä kuitenkin totuus on se, että kirjepostivolyymi on laskenut vuodesta 2009 erittäin jyrkästi, viime vuosina 100 miljoonalla per vuosi eli 900 miljoonasta 800 miljoonaan ja niin pois päin. Tämä tarkoittaa noin 60—70 miljoonan liikevaihdon vähennystä per vuosi. Kysyisin arvoisalta ministeriltä — itse en sitä tässä osannut laskea, sen voi vaikka jälkikäteen toimittaa — mitä tällä laskulla vuonna 2020 kirje maksaa, jos se pitää toimittaa nykyisellä henkilöstöllä eli ketään ei saa irtisanoa — sehän on tietysti aina ikävää, jos irtisanoitaan — ja kaikki viedään ja pidetään kiinni tästä? Mitä se kirjeen jako maksaa, kun kerran tässä tuntuu nyt, että annetaan täysin vääränlainen kuva tästä muutoksesta, [Puhemies koputtaa] joka ei ole vain yksin Suomessa. Me siirrymme digitaaliseen jakeluun kovaa vauhtia.

17.38 Johanna Ojala-Niemelä sd (vastauspuheenvuoro): Arvoisa herra puhemies! Tämä kilpailun avaaminen ei tule kyllä hyödyttämään maakunnassa asuvia, koska uudet toimijat keskittyvät kannattavan yrityspostin tiheimmille jakelualueille. En kyllä ymmärrä tätä: me tunnustamme sen, että jotain on tehtävä, mutta ei voi olla niin, että se, mitä tehdään, on palvelutason heikentäminen, että minä saan Rovaniemellä postin kolmena päivänä viikossa mutta Eeva-Maria Maijala saa Savukoskella viitenä päivänä viikossa. Eihän voi olla näin, että ihmiset pannaan kahden kerroksen väeksi jatkossa.

Sanon, että vanha sananlasku [Paavo Arhinmäen välihuuto] "kyllä posti kulkee, kun Kusti polkee" ei vastaa enää tätä päivää, ja nyt hallituksen on kyllä pantava parastaan, että saadaan taas Kusti polkemaan.

17.39 Ari Torniainen kesk (vastauspuheenvuoro): Arvoisa herra puhemies! Tässä salissa, tässä keskustelussa olen ymmärtänyt, että joka puolella Suomea, siis joka puolella Suomea, Postilla on ollut toiminnassa ongelmia ja hidasteita, ja etenkin postinjakelussa niitä ongelmia on ollut. Voin todeta, että kyllä itsekkin olen saanut yli puoli vuotta aikaisemmin lähetetyn kirjeen kotiin, niin että kyllä näitä on ihan joka puolella.

Mutta ihmetyttää opposition puolelta se, että mitään ei saa tehdä. Kuitenkin kaikki tunnustamme sen, että ongelmia on. Yleispalveluvelvoitteen piirissä olevien kirjeiden määrä vähenee joka vuosi, ja kohta niitä ei enää ole. Digitalisaatio tulee Suomen valtaamaan, ja jotain meidän täytyy tehdä. Omasta mielestäni tämä hallituksen esitys postilaista on siten hyvä asia eteenpäin vietäväksi. Ja tässä on myös hyviä asioita, nimenomaan, että nyt turvataan viisipäiväinen jakelu koko Suomessa. [Suna Kymäläinen: Eikä turvata!] — Kyllä se myöskin kaupungeissa turvataan, [Puhemies koputtaa] se on nyt kolmipäiväisenä, mutta sinne tulee paljon muutakin jakelua, [Puhemies koputtaa] että se tulee viisipäiväiseksi.

17.40 Toimi Kankaanniemi ps (vastauspuheenvuoro): Herra puhemies! Opposition logiikka vähän hämmästyttää. [Harry Wallin: Ai vähän!] Nyt on Posti Oy:n kannattavuus ja tuotto turvattu sillä, että on väkeä, työntekijöitä, vähennetty ja alueita laajennettu, mutta me kaikki ymmärrämme, että ei tällä tiellä voida jatkaa loputtomiin, koska posti on kuitenkin

Punkt i protokollet PR 3/2017 rd

jaettava. Näin ollen tarvitaan muita, nimenomaan rakenteellisia uudistuksia, ja tässä nyt niitä tehdään. Me kaikki ymmärtääkseni kannatamme tätä digitalisaatiota, jota hallitus vie ansiokkaasti eteenpäin, ja erityisesti ministeri Berner. Digitalisaatio on vastaus moniin ongelmiin ja se tuo tehoa ja parannuksia meidän palveluihin, mutta pihtiputaan mummo ei välttämättä sitä pysty hyödyntämään ja posti hänellekin on toimitettava. Silloin on luotava nämä mahdollisuudet, ja se kolme päivää riittää varmasti siellä taajama-alueilla, ja näin päästään eteenpäin. Että oppositiolta vähän realistisempi vaihtoehto pitäisi nyt kyllä kuulua tähän malliin.

17.41 Krista Kiuru sd (vastauspuheenvuoro): Arvoisa puhemies! Kyllä realismi puuttuu tästä esityksestä, mikä tänään on salissa, logiikka puuttuu. Joku varmasti voi ihmetellä, että jos tosiasiallisesti EU:n piirissä on keskusteltu siitä, voidaanko poiketa koko maan kattavasta viisipäiväisestä jakelusta, niin tässä poiketaan siitä kahdella tavalla.

Yleensä normaalisti ajattelisi, että kuten EU-maissa käytäisiin keskustelua siitä, että joko otetaan käyttöön — joissakin kokeilumaissa on otettu käyttöön siis — se jakelu, jossa ei jaeta viitenä päivänä. Nyt tässä esitetään kolmipäiväistä jakelua kuitenkin sallittavaksi. Sen lisäksi tässä esitetään, että kirjenopeudesta tingitään, ja sitä on tehty näissä maissa, joissa ei ole päädytty luopumaan viisipäiväisestä jakelusta. Tässä siis tehdään kaksi toimea, joissa lähdetään sallimaan se, että kirje voi matkalla viipyä viisi päivää, mikä tarkoittaa viikonlopun yli mennessä sitä, että se voi kestää käytännössä viikon. Siis tämä hallitus esittää, [Puhemies koputtaa] että postin jakelua voisi Suomessa näin digitaalisena aikana hidastaa viikkoon! Minä kysyn vain: onko tässä mitään järkeä? [Puhemies koputtaa] Ja avataan markkinat niin, että Postilta viedään nämä postin hommat, ja pyydetään, että Posti tekee vaikka ruohonleikkuuta tai hoitopalveluita jatkossa. [Puhemies koputtaa] Ei mitään järkeä!

Ensimmäinen varapuhemies Mauri Pekkarinen: Arvoiset edustajat, nyt jos kaksi kertaa samalla edustajalla kovin paljon menee yli minuutin, niin toivon, että edustaja katsoo sitten seuraavalla kertaa, että edes likimain pysyttäisiin sen minuutin puitteissa.

17.43 Eeva-Maria Maijala kesk (vastauspuheenvuoro): Arvoisa puhemies! Maaseudun palvelut ovat tällä hetkellä Postille kannattamattomia. Sen me kaikki tiedämme. Minkä takia oppositio nyt sitten vastustaa sitä, että me voisimme saada maaseudulle kannattavamaksi sen toiminnan? [Välihuutoja sosiaalidemokraattien ryhmästä] Miksi oppositio vastustaa sitä, niin että maaseudun palveluita ei voida kehittää? Nyt meillä on sekä liikennekaari että tämä postilaki työn alla, ja niistä on muodostettavissa todella hieno kokonaisuus sillä tavalla että maaseudulla voidaan kannattavammin tuottaa monenlaisia maaseudun palveluita. Esimerkiksi samalla kun postia kuljetetaan, voidaan kuljettaa ihmisiä, voidaan lämmittää vaikka pirttiä, katsoa onko se mummo hengissä, kuljettaa tavaroita ja tehdä kaikkia tällaisia asioita sillä samalla reissulla. Ja onko se aina välttämättä se postialan henkilö, joka näitä tekee? Voihan se olla myöskin hoitoalan ammattilainen, joka kuljettaa sen postin ja tekee näitä palveluita samalla kokonaisuudella. Oletteko te oppositiossa valmiita [Puhemies koputtaa] siihen kehitykseen?

17.44 Suna Kymäläinen sd (vastauspuheenvuoro): Arvoisa puhemies! Kyllä täytyy ihmetellä, miten kilpailu takaisi sen palvelun kannattamattomille alueille, haja-asutusalueil-

Punkt i protokollet PR 3/2017 rd

le, jos ei se nytten onnistu jo 600 vuotta toimineelta Postilta, joka on kattanut noiden haja-asutusalueiden postipalveluiden toimimisen niillä taajamien massapostitusten tuottamilla tuloilla. Miten kilpailu takaisi tämän palvelun? Täytyy ihmetellä.

Ja kyllä huolestuttaa myöskin yksityisten ihmisten tietoturvan taso, kun asiakas ei tiedä, kuka sitä postia jakaa, onko se Posti Oy vai joku yksityinen toimija, ja mihin häviävät ne sähkölaskut tai terveystiedot tai lääkäriin kutsunta-ajat tai työhaastatteluun kutsuajat. Mistä ihmiset tietävät, keneltä niitä peräävät, jos kentällä on monia yksityisiä toimijoita?

Ensimmäinen varapuhemies Mauri Pekkarinen: Havaintojeni mukaan pyydetyistä puheenvuoroista on käyttämättä vielä edustaja Taimelan. Myönnän hänelle ja sen jälkeen ministerille puheenvuoron, 3 minuuttia. Jos aivan tulenpalavaa ministerin jälkeen vielä on, niin pari kolme puheenvuoroa, ja sitten listaan.

17.45 **Katja Taimela sd** (vastauspuheenvuoro): Arvoisa puhemies! Aivan aluksi tässä kohtaa tätä keskustelua on sanottava, että kansalaisten yhdenvertaiset palvelut postipalveluiden osalta eivät voi riippua yksityisten toimijoiden liiketoiminnallisista päätöksistä. Toivottavasti kaikki ymmärtävät tämän tässä keskustelussa.

Sitten kun puhutaan tästä valtion kokonaan omistamasta Postista, niin kyllä minua itseäni ihmetyttää myös se, että Postille tulee nyt tämän hallituksen esityksen mukaan muun muassa sellainen vaade kuin luovuttaa osoiterekisteri muille operaattoreille. Täytyy kuitenkin muistaa, että tämä koko järjestelmä, mikä meillä on Postilla olemassa, on vuosien saatossa maksanut kymmeniä ja kymmeniä miljoonia. Se vaade, että muut mahdolliset operaattorit nyt saavat nämä osoiterekisterit niin sanotusti suoraan syliinsä, on melkoinen tuki näille uusille postiyrityksille, ja kun puhutaan todellakin valtio-omisteisesta Postista, joka tulouttaa myös omistajalleen euroja, niin tämä kuulostaa jotenkin täysin ennenkuulumattomalta, [Puhemies koputtaa] ja voin kuvitella, että kansalaisten on hirvittävän vaikea ymmärtää tätä.

Ensimmäinen varapuhemies Mauri Pekkarinen: Nyt ministeri Berner, 3 minuuttia.

17.46 **Liikenne- ja viestintäministeri Anne Berner:** Arvoisat edustajat, vielä kerran: Yleispalvelun jakelun ja keräilyn osalta sallitaan poikkeaminen viisipäiväisestä jakelusta, jos jaettavia yleispalvelukirjeitä ei ole, eli helpotetaan Postin yleispalveluvelvoitetta. Lisäksi joustavuutta tuo viittaus laatustandardiin ja sähköisiin palveluihin, tämä on pääsääntö. Samalla me esitämme kulkunopeusstandardiin joustavoittamista ja sitä, että jakelussa voidaan käyttää sähköisiä kanavia. Tämä on siis se pääsääntö. Se tarkoittaa käytännössä sitä, että jokaiselle jaetaan yleispalveluvelvoitteisiin kuuluvat kirjeet, jotka ovat kansalaisten toisilleen lähettämiä kirjeitä — tähän eivät kuulu laskut, eivät kuulu virkakirjeet, eivät kuulu lääkärin kutsut, mitkään tällaiset eivät ole tämän piirissä. Nämä jaetaan siis vähintään kolmena päivänä viikossa.

Mutta samalla on kuitenkin realiteetti, että kaupungeissa on muitakin jakelijoita. Jo nyt on muita jakelijoita postille, ja Posti kilpailuttaa jo nyt alihankkijoillaan palveluita. Ja koska kaupungissa me jaamme käytännössä 7 päivänä viikossa jotakin, 14 reittiä viikossa, niin me lisäämme uuden momentin, jolla me huolehdimme siitä, että vähintään, edes 5 kertaa viikossa, jaetaan niillä alueilla, joissa ei ole varhaisjakelua tällä hetkellä.

Punkt i protokollet PR 3/2017 rd

Miksi se kilpailuttaminen? Siksi, että se mahdollistaa palveluiden yhdistämistä, että voidaan kuljettaa muita asioita samassa kuljetuksessa. Voidaan tehdä se vähän kannattavammin. Jos ei siellä synny sitä, niin Postilla on edelleen velvoite, tai mahdollisuus, jos se halutaan katsoa niin päin, itse huolehtia siitä toimittamisesta. [Eduskunnasta: Millä rahalla?] Tämä huolehtii kuitenkin siitä, että meillä syntyy kaupallisia sopimuksia, ja ne kaupalliset sopimukset ovat se perusta, jolla jaetaan tällä hetkellä ne lääkärin kirjeet, ne laskut, ne sanomalehdet joka tapauksessa. Posti on monissa näissä jo nyt se sopimuksen tekijä, mutta jatkossa me huolehtisimme siitä, että myöskin siellä haja-asutusalueilla mahdollistetaan tämän tekeminen.

Kysymys tässä on ensinnäkin siitä, että pyritään luomaan jakelupalvelutoiminnalle lisää työllisyyttä ja lisää yrittäjyyttä. Toiseksi, huolehditaan siitä, että haja-asutusalueilla syntyy toimintaa, joka myöskin mahdollistaa siellä paremman resurssien käytön digitalisaation aikana. Nytkin me olemme tämän asian äärellä. Yhdenvertaisuudesta pidetään juuri tätä kautta kiinni. Meillä ei ole muita keinoja tulla Postia vastaan ja samanaikaisesti kuitenkin turvata jakelu koko maassa.

Ensimmäinen varapuhemies Mauri Pekkarinen: Siirrymme puhujalistaan. Ehkä sittenkin tehdään niin, että myönnetään vastauspuheenvuoro edustaja Wallinille, ja sitten sen jälkeen puhujalistaan. — Edustaja Wallin.

17.49 Harry Wallin sd (vastauspuheenvuoro): Kiitos, arvoisa puhemies! Lyhyt kysymys vain: Jos tämä laki nyt tulee voimaan, niin kuin hallitus todennäköisesti sen ajaa, niin miten sitten valvotaan jatkossa tämän lain määräyksiä, kun Viestintävirastohan on se, jonka pitää valvoa? Ja nyt kun on näitä ongelmia sitten maassa nykyisenkin postilain toimesta, niin takaattekö te sen, että Viestintävirastolla on riittävät resurssit? Ja ehkä sellainen lainsäädännön muutos, että se tiukemmin valvoo jatkossa, että tätä yleispalveluvelvoitetta tullaan jatkossa toteuttamaan, eikä niin kuin nyt, että se vain on sinnepäin.

Ensimmäinen varapuhemies Mauri Pekkarinen: Jaha, mennään puhujalistaan. — Katson, että haluaako ministeri sanoa "jaa" tai "ei", mutta hän varmaan sanoo myöhemmässä vaiheessa sitten vastauksen tuohon kysymykseen. [Anne Berner: Kyllä!]

17.50 Katja Hänninen vas: Arvoisa herra puhemies! Arvoisa ministeri! Meillä tuolla pohjoisessa on todella suuri huoli postista. Monissa tilaisuuksissa, joissa olen ollut, ihmiset ovat tulleet kysymään, voiko tulevaisuudessa enää luottaa siihen, että tieto lääkäriajasta tulee ajoissa.

Tämä on ihan todellinen huoli. Me emme saa unohtaa ikääntyviä suomalaisia; jokaisella ei ole sujuvaa digitaalista osaamista. Tässä esityksessä heikennetään meidän jokaisen peruspalvelua ja asetetaan valitettavasti ihmiset eriarvoiseen asemaan. Kirje saa viipyä matkalla nykyistä pidempään. Ensilukemalta vaikuttaa siltä, että harvaan asutulla alueella tilanne olisi parempi, kun viisipäiväinen jakelu säilyy, mutta kun pykälät kertovat toista. Onko niin, että päivän lehti tulee perille vasta ylihuomenna, jos kirjepostia ei ole? Tämäkin lakimuutos taitaa lopulta iskeä kovimmin syrjäseutujen ihmisiin. Postitoiminnan kilpailutus sanomalehtien varhaisjakelun ulkopuolella ei kuulosta kovin järkevältä. Se vain lisää byrokratiaa ja kuluja ja kurittaa työntekijöitä. Kuluttajien postimaksut todennäkö-

Punkt i protokollet PR 3/2017 rd

isesti nousevat. Hallitus perustelee tätä uudistusta norminpurkutalkoillaan. Oikeasti tämä esitys heikentää suomalaisten palveluita ja päinvastoin lisää byrokratiaa.

Arvoisa puhemies! Erityistä huolta kannan työntekijöistä. Valtion on oltava vastuullinen omistaja ja työnantaja. Nyt hallitus aikoo pakottaa Postin luovuttamaan osoiterekisterinsä kilpailijoille, ja samalla suomalaisten yksityisyydensuoja voi olla uhattuna. Kilpailutuksen seurauksena työntekijöiden tilanne muuttuu entistä epävarmemmaksi. Oma työ on vaakalaudalla jokaisen kilpailutuksen kohdalla. Me emme voi rakentaa peruspalvelua tällaisen työntekijöiden kyykytyksen varaan.

Tästä esityksestä on vaikea löytää kiitettävää. Tulemme käymään tämän huolella läpi valiokunnassa. Eikö olisi jo aika kehittää postipalveluita eikä heikentää niitä? Eikö meidän olisi jo aika antaa postilaisille heidän ansaitsemansa arvostus?

17.53 Jyrki Kasvi vihr: Arvoisa puhemies! Postiala on suuressa murroksessa. Digitalisaatio syrjäyttää kirjeet ja lehdet yhtä varmasti kuin sähköposti syrjäytti sähköet ja faksit. Vastaavasti verkkokauppa lisää pakettilähetysten määrää. Viimeksi viime yönä ostin verkosta kaksi tuotetta Postin pakettiautomaattiin. Esimerkiksi Tanskassa, joka on meitä pari vuotta edellä digitalisaatiossa, laskut ja sanomalehdet ovat jo siirtyneet verkkoon ja viranomaisten kanssa asioidaan vain sähköisesti. Posti jaetaankin Tanskassa enää kahtena päivänä viikossa.

Tämä postilain muutos on vain välivaihe lähilogistiikan rakennemuutoksessa. Toivottavasti Posti käyttää tämän siirtymäajan hyväkseen. Tämä esitys ei kuitenkaan lupaa Postille hyvää. Palvelun laadun laskeminen ei taatusti paranna Postin kilpailukykyä suhteessa kilpailijoihin. Käytännössä nyt esitetty laatutaso tarkoittaisi sitä, että Postin palveluita ei voisi enää käyttää esimerkiksi viranomaisasiointiin tai laskujen lähettämiseen. Vaikka viranomaiskirjeet eivät kuulu yleispalveluvelvoitteen piiriin, kyllä postinjakelun hidastuminen vaikuttaa vääjäämättä myös viranomaiskirjeiden jakeluun. Ei aikakriittisiä kirjeitä voi lähettää, jos merkittävä osa niistä toimitetaan vasta viidentenä arkipäivänä, siis viikon kuluessa lähettämisestä.

Lisäksi on syytä huomata 17 §:n yksityiskohtaisissa perusteluissa oleva lause, jonka mukaan jakelun laatua arvioitaessa riittävänä laatuna pidetään vähintään 96 prosentin toteutumaa jaettavista lähetyksistä. Siis joka 25. lähetys voi viipyä matkalla yli viisi arkipäivää. Miten silloin käy esimerkiksi työttömälle, jolle TE-keskus on lähettänyt tiedon avoimesta työpaikasta? Kun hän ei hae työpaikkaa ajoissa, hän joutuu karenssiin ja menettää työttömyyspäivärahasa. Tällaisia tapauksia on jo nyt aivan liikaa, jo nykyisen lain puitteissa.

Joka tapauksessa kirjepostissa lähetettyjen laskujen eräpäiviä joudutaan myöhentämään ainakin viikolla. Eikä viikko aina riitä, sain tosiaan pari päivää sitten postilaatikkooni laskun, joka oli lähetetty lokakuussa. Karhut ja viivästyskorot on maksettu, ei Postin vaan omasta pussistani. On merkille pantavaa, että esitetyn lain laatustandardipykälässä ei kiinnitetä huomiota toimitusvarmuuteen, vain aikaan. Postilaki lähtee olettamuksesta, että kaikki lähetykset jaetaan oikeaan osoitteeseen, kuten ilmoitus poikani palvelukseenastumismääräyksestä, joka kannettiin naapuritaloon. Sekä kentältä tullut palaute että oma kokemuksen kertovat, että jakeluvirheet ovat valitettavan yleisiä. Itseltäni on jäänyt esimerkiksi kaksi lääkäriaikaa käyttämättä, koska kutsukirjeet eivät tulleet koskaan perille.

Arvoisa puhemies! Hyvä lakiesitys on selkeä ja yksinkertainen. Tämä ei sitä valitettavasti ole. Esimerkiksi 17 §:ssä sanotaan selkeästi, että yleispalveluun kuuluvat kirjelähetykset on keräiltävä ja jaettava viitenä arkipäivänä viikossa arkipyhiä lukuun ottamatta no-

Punkt i protokollet PR 3/2017 rd

udattaen 19 §:ssä säädettyä yleispalvelun laatustandardia. Ja 19 §:ssä todetaan, että lähetysistä vähintään 50 prosenttia on perillä viimeistään neljäntenä arkipäivänä ja vähintään 97 prosenttia viimeistään viidentenä arkipäivänä jättöpäivästä. Vasta, kun lukija perehtyy 19 §:n yksityiskohtaisiin perusteluihin, hän huomaa, että viisi arkipäivää viikossa tarkoittaaakin tässä laissa kolmea arkipäivää viikossa. Ei lain lukeminen saa olla salatiedettä. Kyllä pykälästä on käytävä suoraan selville, kannattaako postilaatikon mennä tiistaina vai torstaina.

Arvoisa puhemies! Kansalaisten yhdenvertaisuuden kannalta olisi vähintään kyseenaista, että posti jaettaisiin eri paikkakunnilla eri tavalla. Kaikki kuitenkin maksavat lähetysistään saman hinnan siitä riippumatta, jaetaanko ne jokaisena arkipäivänä vai ei. Kaikkein tasa-arvoisimpia olisivat kuitenkin muiden EU-maiden kansalaiset, joiden lähetykset jaettaisiin Suomeen kaikkein nopeimmin, siis nopeammin kuin Suomesta Suomeen lähetetyt. Tätä en tältä perussuomalaisten hallitukselta olisi osannut odottaa.

Ymmärrän hallituksen huolen maakuntalehtien kohtalosta, mutta eikö tämä mene jo vähän liian pitkälle? Ensin Yleisradion maakuntatoimitukset piti piilottaa Ylen nettisivuilta, jotta ne eivät kilpailisi maakuntalehtien kanssa. Nyt hallitus yrittää turvata maakuntalehtien viisipäiväisen jakelun taajamien postinjakelua harventamalla. Ehkä hyvä maakuntalehdille, mutta parantaako tämä Postin kilpailukykyä? Hallitus tietää kyllä vastauksen: ei paranna.

17.58 Kari Kulmala ps: Arvoisa puhemies! Hallituksen esityksessä ehdotetaan muutettavaksi postilakia. Hyvä niin, koska nyt on sen aika. Esityksessä ehdotetaan, että yleispalvelukirjeiden jakelu jatkuisi viitenä päivänä viikossa niillä alueilla, joilla ei ole sanomalehtien ylläpitämää jakeluverkkoa eli lehtien varhaisjakelua. Pohjois-Suomessa tämä tarkoittaa edelleen sitä, että niin sanottu aamuposti tulee kello 18. Mikään ei siis tältä osin muutu — toivottavasti muuttuu eli olen väärässä.

Sanomalehden mielestäni pitää tulla aamuisin, koska muutenhan ne eivät ole mitään uutisia. Tällöin kannattaa miettiä myös, onko mitään syytä hankkia esimerkiksi maakuntalehtiä, jos ne tulevat illalla kello 18, koska sen saman lehden voi lukea jo netistäkin. Mutta jos ei nettikään toimi, jäänee ainoaksi vaihtoehdoksi odottaa iltapostia ja iltauutisia televisiossa tai radiosta.

Kuten jo mainitsinkin, postinjakelu jatkuisi lakiuudistuksen myötä viitenä päivänä viikossa niillä alueilla, joilla ei ole sanomalehtien ylläpitämää jakeluverkkoa eli lehtien varhaisjakelua. Tämä mahdollistaa sanomalehtien viisipäiväisen jakelun nykyiseen tapaan myös haja-asutusalueilla. Tämä on tärkeä periaate, ja tästä on pidettävä ehdottomasti kiinni. Osaltaan tällä tavoin saamme pidettyä koko maan asuttuna, myös maaseudun. Tervetuloa maaseudulle asumaan.

Harvaan asutuilla alueilla jakelu ehdotetaan esityksessä toteutettavaksi yleispalvelun tarjoajan järjestämän hankintamenettelyn kautta. Tämä tulee nähdä mahdollisuutena eikä uhkana. Toki uhkana tätä ei voi pitää, mikäli itse asuu kaupungissa. Pidän myös tärkeänä, että harvaan asutulla alueella asuvat saavat postinsa jatkossakin paperisena versiona, mikäli niin itse haluavat, vaikka sähköinen viestintä voimakkaasti lisääntyisikin.

Tässä esityksessä on paljon hyvää, ja joka tapauksessa [Puhemies koputtaa] postilakia tulee uudistaa.

Punkt i protokollet PR 3/2017 rd

18.00 Satu Taavitsainen sd: Arvoisa puhemies! Hallituksen sielu ilmentyy tässä postilaissa. Vähät välitetään ihmisistä, tasa-arvosta, perustuslaista ja yhteiskunnan peruspalveluista. Pakottaminen on ilmeisesti hallituksen motto. Hallituksen toiminnan kehityskulku alkoi pakkolaeista, eteni soten pakkoyhtiöittämiseen ja suomalaisten sotilaiden pakkolähtettämiseen ulkomaille ja tiivistyy nyt pakkohankkimiseen.

Postin olisi pakko kilpailuttaa ja hankkia jakelunsa maaseudulla yrityksiltä. Tällä tavalla hallitus on luomassa tehottoman, byrokraattisen järjestelmän, jossa autot ajaisivat peräkkäin niin, että yritykset jakavat yleispalveluvelvoitteen alaisia kirjeitä ja posti perässä jakaa muita kirjeitä ja paketteja, sillä miksi Posti luovuttaisi tekemänsä sopimukset esimerkiksi vakuutusyhtiöiden kirjeiden jakamisesta sille maaseudun yrittäjälle? Ei kuulosta järkevältä, tehokkaalta ja laadukkaalta toiminnalta. Yritykset voivat myös lopettaa toimintansa hyvin nopealla varoitusaajalla, ja tällöin jakaminen sekä maaseudulla että kaupunkialueilla on heti aivan sekaisin.

Perustuslakivaliokunta on joutunut useasti huomauttamaan hallituksen lakiesityksistä. Viimeksi tänään sekä puolustusvaliokunnassa että liikennevaliokunnassa oltiin sen tilanteen edessä, että ministeriön esitys sisälsi perustuslain vastaisia ehdotuksia. Nyt käsiimme annetaan taas yksi tällainen lakiesitys. Puuttuuko hallitukselta kunnioitus suomalaisia ihmisiä ja oikeusvaltiota kohtaan?

Kaupunkialueilla elävät suomalaiset aiotaan siis asettaa eriarvoiseen asemaan maaseudun asukkaisiin nähden. Jaon perusteena on jakeluyritysten toiminta-alueen raja. Kukaan ei kuitenkaan tiedä, missä ne rajat menevät. Eipä sitä ollut lain perusteluissakaan liitteenä, ja entäpä kun yritys muuttaa tuota jakelualueetta — samalla muuttuu myös ihmisten oikeus saada postia suuntaan tai toiseen. Lehtiä jakavien varhaisjakelufirmojen reittirajathan muuttuvat sen mukaisesti, miten ihmiset lehtiä tilaavat.

Postia jaettaisiin eri perusteilla asuinpaikan mukaan: toisille nopeammin ja toisille hitaammin, kaupunkilaisille jopa vasta viikon päästä. Ministeriö siis vähät välittää siitä, että ihmisten jaottelu asuinpaikan mukaan tuntuu olevan perustuslain 6 §:n yhdenvertaisuussääntelyn vastaista. Lain omassa tekstissäkkin kerrotaan lain tarkoituksena olevan postipalveluiden turvaaminen tasapuolisin ehdoin koko maassa. Näin ei kuitenkaan ole esityksen sisällössä. Vastaako ihmisten jaottelu sen perusteella, asuvatko he jonkun yrityksen jakelualueella vai eivät, kuvaanne hyvästä lainsäädännöstä?

Kaupungeissa siis postinkulku hidastuisi juuri, kun uhkasakon voimalla ollaan saatua postin jakeluhäiriöt kuriin. Viimeisen kahden viikon aikana ei ole ollut kuin vähän jakeluhäiriöitä siitä syystä, että Postin johdon on ollut välttämätöntä palkata riittävästi työntekijöitä tai alkaa maksaa sakkoja. Postihan on vältellyt työntekijöiden palkkaamista kuin ruttoa, ja hallitus — tällä esityksellään — tukisi tätä Postin johdon linjaa ja käytännössä tekisi 2 500—3 000 ihmistä työttömiksi. Näyttääkin siltä, että Sipilä ei ohjaa valtionyhtiötä vaan Posti ohjaa pääministeri Sipilää ja ministeri Berneriä.

Postinkulku on peruspalvelu, sillä emme ole niin digitaalinen yhteiskunta, että posti olisi tarpeeton. Yli 2 miljardia lähetystä kulkee vielä vuosittain postin kautta. Tämän esityksen myötä kannattaa Haaparannassa asuvien käydä postittamassa kirjeensä Ruotsin puolelta, sillä EU:n sääntely takaa sen, että ulkomaan posti on jaettava nopeammin kuin tämän esityksen myötä.

Arvoisa puhemies! Postin jakaminen on ollut se osa Postin toimintaa, joka on tuottanut rahallista tulosta kymmeniä miljoonia euroja vuodessa, ja osinkoa valtiolle esimerkiksi viime vuonna kertyi 18 miljoonaa. Sen sijaan, että Posti olisi keskittynyt perustehtäväänsä, on

Punkt i protokollet PR 3/2017 rd

se tuhlannut satoja miljoonia euroja rahaa ostamalla kuljetusyrityksiä ja -kalustoa muun muassa elintarvikkeiden kuljettamiseen. Tämä syö suomalaisten kuljetusyrittäjien leipää. Ja ihmettelen, siunaako pääministeri omistajaohjauksesta vastaavana yhtiökokouksessa Postin hallituksen toiminnan. Eikö pitäisi vaatia jo erityistilintarkastusta ja vaihtaa hallituksen jäseniä, jotta saadaan Posti ohjattua perustehtävänsä pariin ja lopettamaan rahojen sa tuhlaaminen ja kitinä postin jakelukustannuksista?

Tässä laissa on sellainenkin pakko, että posti pakotetaan antamaan muille jakeluyhtiöille osoitetietonsa, myös niiden henkilöiden, joilla on osoitteenluovutuskielto. Erityisesti joidenkin ammattikuntien edustajille, kuten poliiseille ja sotilaille, on ongelmallista, jos osoitteet ovat kaikkien saatavilla. Meillä on lukuisia kansalaisia, joiden osoitetiedot eivät ole julkisia. Perustuslain 10 §:n mukaan jokaisen yksityiselämä, kunnia ja kotirauha on turvattu ja kirjeen, puhelun sekä muun luottamuksellisen viestin salaisuus on loukkaamaton. Pykälä turvaa jokaiselle oikeuden luottamukselliseen viestintään. Nyt, kun postitoiminnan laatua tällä esityksellä lasketaan, häviää luottamus toimintaan ja viestintäsalaisuuteen.

Arvoisa puhemies! Tämä postilaki pitää mielestäni kokonaan hylätä, koska tällaista lakia emme yksinkertaisesti tarvitse. Sen sijaan meidän tulee vastata kansalaisten ja yritysten toiveeseen siitä, että posti kulkisi nykyään voimassa olevan lain aikarajojen mukaisesti.

18.08 Eeva-Maria Maijala kesk: Arvoisa puhemies! On hyvä, että saan pitää puheenvuoroni edustaja Taavitsaisen jälkeen, sillä edellinen puheenvuoro sisälsi paljon sellaisia asioita, jotka vahvistavat käsitykseni, että olen todella onnellinen siitä, että me keskustalaiset olemme nyt hallitusvastuussa hoitamassa näitä asioita ja voimme hoitaa asiat sillä tyyllillä, että pystymme palvelemaan suomalaisia, voimme huolehtia nykyajan tilanteesta, nykyisestä kehityksestä, nykyisestä digitalisaation kehittymisestä, emmekä tuota samanaikaisesti valtiolle valtavia lisävelkoja.

Eli tämän mukaan me menemme eteenpäin, ja tällä viestintäpuolella ja liikennepuolella olemme saaneet aikaiseksi hyvin paljon esityksiä — tämä postilaki on yksi palanen tätä isoa kokonaisuutta, liikennekaaripuolella on muita — ja itse syrjäisimmän maaseudun asukkaana olen todella tyytyväinen, onnellinen siitä, että meidän ongelmatilanteemme on otettu nyt huomioon nykyajan kehityksessä. Tämä kehityskulku, missä me nyt olemme mukana, ja olemme työstämässä lakia sen mukaan, vastaa siihen, että maaseudulla ja koko Suomessa, myös kaupungeissa, pystyy elämään tasapuolisesti jatkossakin.

Postinjakelussa on ollut viime aikoina todella paljon vaikeuksia. Me kaikki tiedostamme ja tiedämme tämän tilanteen. Tiedämme myöskin sen, että nämä vaikeudet ovat lähteneet siitä, että Postilla on lakisääteisiä yleispalveluvelvoitteita, ja samanaikaisesti, kun olemme EU:n jäsen, olemme sitoutuneet monenlaiseen kilpailuttamiseen. Nyt meidän on pitänyt avata postitoimintojen kilpailuttaminen avoimille markkinoille, minkä jälkeen kilpailevat toimijat voivat kuoria kerman päältä, mutta Postille jää myöskin velvoitteet hoidettavaksi. Meidän on tiedostettava tämä ja sen mukaan toimittava ja vietävä asioita eteenpäin.

Elämme tällä hetkellä isojen muutosten aikaa, murrosten aikaa. Yksi asia on se, että digitalisaatio on kehittynyt valtavaa vauhtia. Myös meillä siellä Savukoskella, minun kotikylässäni, 30 kilometriä Savukosken kirkolta eteenpäin, reilu 210 kilometriä Rovaniemeltä Itä-Lappiin, on sama tilanne. Laajakaistarakentaminen on erittäin tärkeä asia. Tänäpäin tässä salissa käymme vielä keskustelua laajakaistarakentamisen tukemisen kehittämisestä. Tässä on yksi merkki siitä, millä tavalla olemme hallitusvastuullisena toimijana ottaneet

Punkt i protokollet PR 3/2017 rd

koko Suomen kehittämisen työn alle. 2018 tai 2019 myös valtion eri virastot siirtyvät siihen, että kirjeposteista siirrytään sähköiseen palveluun. Tämä on hyvä. Muun muassa Keltalta tulee valtava määrä ihan turhaakin postia, joka on tällä hetkellä jaettavissa sähköisesti. Tässä on taas monta kirjettä pois postinjakelusta. Me olemme valmiita ottamaan nämä sähköisessä muodossa vastaan, mutta on hyvä, että siinä vaiheessa myös paperiversioita on tarkoitus olla saatavilla niille henkilöille, jotka postin paperimuodossa tarvitsevat. Sen takia me tarvitsemme jatkossakin postilainsäädännön, joka varmistaa sen, että kaikkialla Suomessa on olemassa joku, jolla on yleispalveluvelvoite ja joka hoitaa ne paperillisetkin versiot perille.

Nyky muodossa, nykytilanteessa meillä ei ole eteenpäin menoa. Meidän on tehtävä muutos. Postilaki tarvitsee muutoksen. Kuuntelen todella kauhuissani sitä, miten oppositio tällä hetkellä sanoo, että pannaan romukoppaan koko esitys. Ettekö te halua kantaa vastuuta siitä, että koko Suomessa posti jaetaan asianmukaisesti? Ettekö te ole säikähtäneet sitä tilannetta, mikä meillä tällä hetkellä on olemassa postien kanssa, kun Posti ei ole toiminut niin kuin pitää toimia? Meidän on tehtävä muutosta. Meidän on oltava valmiit siihen, että me saamme varmistettua kaikille asianmukaiset palvelut jatkossakin. Meillä on erittäin hyviä esityksiä, mutta on myös hyvä, että opposition puolelta saamme joitakin, muutamia konkreettisia esityksiä, miten näitä asioita viedään eteenpäin, mutta pelkällä haukkumisella me emme pääse eteenpäin. Me kaikki tiedostamme, että tämä on erittäin vaikea kokonaisuus. Minä toivon, että te kannatte myöskin osaltanne vastuun ja teette esityksiä rakentavastikin siitä, miten me näitä ongelmakohtia ratkaisisimme. Ongelmia tässä riittää. Tämä lakiesitys on nytten hyvä pohja, ei varmastikaan valmis.

Aika menee kovaa vauhtia eteenpäin. Toivon, että saisimme tästä nyt rakennettua jo lakikokonaisuuden, millä päästään iso askel eteenpäin.

18.13 Katja Taimela sd: Arvoisa herra puhemies! Hyvät kollegat! Hallituksen lakiesityksen ensimmäisen lauseen mukaan "esitys edistää pääministeri Juha Sipilän hallituksen hallitusohjelmassa keskeiseksi tavoitteeksi nostettua digitalisaatiota sekä normien purkua." Digitalisaatiota esitys edistää heikentämällä fyysisiä postipalveluita. Haluan muistuttaa meitä kaikkia siitä, että sähköinen asiointi ei voi olla ainoa vaihtoehto, ainakaan vielä. Kaikki meistä eivät vauhtisokeudessaan huomaa sitä, että meillä on keskuudessamme edelleen muun muassa ikäihmisiä ja erityisryhmiä, jotka eivät pysty, eivät halua tai joilla yksinkertaisesti ei ole varaa pelkkiin sähköisiin palveluihin.

Lähden alkuun siitä, jonka jo debatissakin totesin, että kansalaisten yhdenvertaiset palvelut postipalveluiden osalta eivät voi riippua yksityisten toimijoiden liiketoiminnallisista päätöksistä. Koen lainsäädännöllisesti kovin vaikeaksi ehdotuksen siitä, että yleispalveluvelvoitteeseen kuulumaton sanomalehtijakelu määritteli yleispalvelun tason. Perustuslakivaliokunnan on aikanaan annettava lausunto siitä, voidaanko kansalaisten julkisten palvelujen tasoa määritellä sen mukaan, onko alueella itsenäistä kaupallista toimintaa. Kaupallinen toimija voi kuitenkin muuttaa ja lopettaa toimintansa vapaasti, kun lakiesityksen mukaan Postin jakeluvelvoitteet tarkistetaan vuosittain.

Arvoisa puhemies! Ristiriitainen on hallituksen perustelu siitä, että esityksellä varmistettaisiin postijärjestelmän kestävyys postin määrän vähentyessä. Kuluttajien lähettämässä kirjeessä riittäisi, että 97 prosenttia lähetyksistä on jaettuna viidentenä arkipäivänä lähettämisestä. Nykyinen raja on 95 prosenttia kahden arkipäivän sisällä. Kirjeen voisi luottaa olevan perillä siis vasta viikon päästä, jos silloinkaan, kun tunnemme käytännön tilanteen.

Punkt i protokollet PR 3/2017 rd

Lakiesitykseen sisältyvä lisäys kohtuullisesta katteesta yleispalveluvelvoitteiden hinnoittelussa merkitsee käytännössä lupaa hinnankorotuksille. Postijärjestelmämme kannattavuus on riippuvainen riittävästä lähetysmäärästä kiinteiden kustannusten kattamiseksi. Kun palveluiden laatua heikennetään ja hinnat nousevat, niin sehän tulee vain entisestään kiihdyttämään postilähetysten vähenemistä, jos palvelua ei koeta kilpailukykyisenä vaihtoehtona. Tämähän on ihan selvä. Tällöin vaarassa on myös muu Postin varassa tapahtuva jakelu, kuten sanomalehtien jakelu, kun yksikkökustannukset tulevat nousemaan. Täytyy muistaa, että peruspostin jakelu on, niin Postin toimesta kuin toimialana laajemminkin, kannattavaa liiketoimintaa. Tämä on syytä todeta ääneen, jotta kaikki meistä sen muistavat.

Arvoisa puhemies! Totesin debatissa, että nyt kysymys on pitkälti siitä, näkeekö maan hallitus Postin kuuluvan peruspalveluun vai bisnekseen. On kovin kummallista, että Postin perustoiminnan punainen lanka tuntuu olevan palvelun heikentäminen. Postin kulkunopeuden, tai realistisesti sanottuna -hitauden, lisäksi yksi käsittämätön linjaus hallituksen esityksessä on ehdotus hankintamenettelystä. Sitähän voi pitää suoraan pakkokilpailuttamisena. Kun Postille on tarkoitus jättää joka tapauksessa velvoite lakisääteisten postipalveluiden hoitamisesta, niin olisi vähintäänkin kohtuullista, että se voisi itse päättää, miten ja kuka jakelutyön tulee hoitamaan.

Arvoisa hallitus, kun puhutaan valtion kokonaan omistamasta Postista, niin edelleen jaksan ihmetellä sitä, miten voi olla mahdollista, että Postille tulee hallituksen esityksen mukaan nyt muun muassa tämä vaade luovuttaa osoiterekisteri muille operaattoreille. Tämä kaikki on maksanut vuosien saatossa kymmeniä miljoonia, ja tämä vaade on myös nyt sitten melkoinen tuki uusille postiyrityksille.

Kädessäni on Postin palvelusite. Selailin tätä tänään miettiessäni, mitä tänään puhuisin ja miten tähän postilain lähetekeskusteluun lähtisin. Tässä tekstiossa alkaa niin, että "tavoitteenamme on sujuvampi arki". Jotenkin koen, että hallitus ottaa nyt melkoisen vastuun siitä, jääkö tuo tavoitteeksi vai tuleeko se joskus toteutumaan. Muutoksia ei vastusta edes oppositio, jos ne ovat yhdenvertaisia, kestävät perustuslailliset näkökulmat ja, mikä tärkeintä, parantavat ihmisten luottamusta peruspalveluihimme, joihin ainakin itse Postin luen.

18.18 Mirja Vehkaperä kesk: Arvoisa herra puhemies! Käsittelyssä olevaa hallituksen esitystä postilaista ei ole tehty suoraan Posti Oy:lle, kuten tästä salin keskustelusta voisi tulla ilmi. Kyseessä on postilaki, jolla turvaamme kirjepostin yleispalveluvelvoitteen minimitason, siis minimitason, kun puhumme näistä 3 ja 5 päivän yleispalveluvelvoitteista.

Minun mielestäni posti on suomalaisten perusoikeus. Siitä lähtökohdasta itse tarkastelen tätä lakia. Postin vaikeuksien syynä on osaltaan digitalisaatio, joka on muokannut perusteellisesti ihmisten käyttäytymistä sekä vaatimuksia ja odotuksia postipalveluista. Toimintaympäristö on rajussa muutoksessa, ja se ei johdu lainsäädännöstä, vanhasta tai nykyisestä tai tulevasta, vaan kansalaisten toimintatapojen muuttumisista. Kirjeiden sijasta viestitellään sähköisesti, ja lehdet luetaan netistä. Tulevaisuudessa, lähivuosina, viranomaiskirjeet tullaan saamaan sähköiseen postilaatikkoon, ja mitä kaikkea tekniikka tuokaan tullessaan, sen saamme nähdä.

Kesällä uutisoitiin joka puolella Suomea, että päivän posti ei tullut lainkaan tai se tulee muutenkin vasta iltahämärällä. Marraskuussa 2016 Postille todellakin langetettiin 100 000 euron uhkasakko yleispalveluvelvoitteen rikkomisesta. Olemme siis siinä tilanteessa, että voi kysyä, täytämmekö tälläkään hetkellä tätä yleispalveluvelvoitetta.

Punkt i protokollet PR 3/2017 rd

Salissa puhuttiin aikaisemmin siitä, miten tällä hetkellä postinkanto, nimenomaan yleis- palveluvelvoitteen toteutuminen, pystytään rahoittamaan tai toteuttamaan. En itsekään ole sitä mieltä, että Posti Oy:tä pitäisi pääomittaa tai että julkisin verovaroin pitäisi maksaa postinkulkua. Posti Oy on liikelaitos, ja se toimii markkinoilla, joista sen pitäisi pystyä oma tulovirtansa tekemään itse. Enkä usko, että kukaan muukaan on sitä mieltä poliitikkona, että me julkisin varoin lähtisimme pumppaamaan postipalveluiden turvaamista.

Olemme siis tilanteessa, että myöskin Kilpailu- ja kuluttajavirasto sekä EU:n komissio ovat ottaneet usein kantaa keinotekoisten alalle tulon esteiden poistamiseksi Suomessa, ja on todettu, että toimilupamenettely ei saa aiheuttaa tarpeetonta hallinnollista taakkaa alalla toimiville yrityksille tai muodostaa alalle tulon esteitä. Näitä esteitä olemme juuri nyt poistamassa sekä mahdollistamassa sen, että niillä kumipyörillä ja käsissä kulkee muutakin kuin vain kirjepostia ja sanomalehtiä. Todellakin esimerkiksi maaseudulla henkilöliikennettä, postipaketteja, ruokahuoltoa, koululaiskuljetuksia ja niin edelleen voidaan tulevaisuudessa yhdistää, jotta kuljettamisesta, logistiikasta tulee pitkien etäisyyksien Suomessa kannattavaa.

Arvoisa puhemies! Hallitus vastaa ihmisten toiveisiin postipalveluista. Kun on järjestetty ensimmäinen lausuntokierros postipalveluiden kehittämisestä, niin yksiselitteisesti vastaus on ollut se, että sanomalehtien jakaminen pitää turvata ainakin 5 päivänä viikossa mutta kirjepostin, tuon perinteisen, kohdalla oltaisiin valmiita vähän harventamaan sitä väliä. Siis tämä on kansalaisten suoraa palautetta, ja tähän vastataan yleispalveluvelvoitteella niin, että sitä kevennetään kirjepostin osalta 3 päivään viikossa mutta niin, että se tarkoittaa sitä, että varhaisjakelun piirissä olevilla alueilla postia voitaisiin jakaa 3 päivänä viikossa — paino sanalla "voitaisiin". Käytännössä jakelu tapahtuisi kuitenkin viikon jokaisena päivänä, koska kaupungeissa posteja ja paketteja jaetaan muidenkin kuin Postin toimesta. Mutta viisipäiväisen jakelun turvaaminen koko maassa on erittäin tärkeää, ja maaseudulla me jaamme kirjepostin sitten viitenä päivänä viikossa, ja tämä on äärettömän tärkeä asia.

18.23 Timo Heinonen kok: Arvoisa herra puhemies! Hyvä ministeri ja edustajakollegat! Postilain uudistus keventää Postin yleispalveluvelvoitetta. Yleispalvelukirjeiden jakelu siis voi harventua kolmipäiväiseksi kaupungeissa ja taajamissa, kun taas maaseudulla postia jaetaan jatkossakin viitenä päivänä viikossa. Tämä jakelu siis tapahtuisi viitenä päivänä viikossa vähintään niillä alueilla, joilla ei ole sanomalehtien ylläpitämää varhaisjakeluverkkoa, ja viestintäministeriö määrittäisi alueiden rajat vuosittain. Tämä on hyvin selkeä kokonaisuus.

Yleispalvelukirjeitä itse asiassa jaetaan tänä päivänä keskimäärin 40 kappaletta vuodessa kotitaloutta kohden, ja näistä kolmannes on joulukortteja. Postialalla digitalisaation aiheuttama myllerrys tulee jatkumaan rajuna lähivuosina, sillä jaettavan postin määrä vähenee edelleen. Täällä on käytetty vahvoja puheenvuoroja siitä, että posti on peruspalvelu, ja jopa puheenvuoroja, että jokaisen pitää saada näitä kirjeitä. En tiedä sitten, miten sen me kansanedustajat varmistamme, että jokainen tällaisen kirjeen saa, sillä se vaatii, että joku sen myös lähettää. Tämähän ei siis koske verottajaa taikka muita, vaan niitä kirjeitä, mitä itse kukin, vaikkapa edustaja Kaikkonen, lähettää, ja hän onkin ahkera lähettäjä ja tietysti omalta osaltaan on hyvin pitänyt tätä palvelua yllä.

Muutos on väistämätön. Olen melkein vakuuttunut, että hallitus tekisi tämän, olisivat siellä mitkä puolueet tahansa. Ymmärrän myös sen, että salin vihervasemmistosta tätä rajusti arvostellaan ja osittain keskustaan lyödään näitä kirveeniskuja, että tässä keskittä-

Punkt i protokollet PR 3/2017 rd

misestä on kyse, ja ymmärrän sen, että voisi olla, että jos toisenlainen hallituspohja tämän tekisi, ääni salin keskeltä olisi hivenen erilainen, mutta itse olen vakuuttunut siitä, että hallituspohjasta riippumatta tämä uudistus jouduttaisiin tekemään.

Kirjelähetysten määrä itse asiassa lähti jyrkkään laskuun vuonna 2009, jolloin vuosittainen kirjevolyyymi pieneni noin 2 prosenttia. Vuonna 2012 osoitteellinen kirjeposti väheni jo 4 prosenttia, 2013 pudotus oli 10 prosenttia, ja tämä on jatkunut. Kirjepostin volyymit ovat laskeneet Suomessa kuitenkin ehkä hivenen hitaammin kuin muissa Euroopan maissa. Esimerkiksi jos vertaamme Pohjoismaihin, Saksaan, Britanniaan ja Hollantiin, niin osoitteellista kirjepostia lähetetään Suomessa paljon. Tähän ehkä syynä on se, että meillä on hitaammin siirrytty ennen muuta sähköiseen laskutukseen. Laskutuksen sähköistymisen läpimurto tapahtui Suomessa vasta muutama vuosi sitten, 2013, ja Postin arvion mukaan vuonna 2020 sähköisten kuluttajalaskujen osuus olisi jo 75 prosenttia kaikista laskuista.

Yksi valopilkku Postin sektorille on tietysti ollut lisääntyvä postimyynti. Se on näkynyt verkkokaupan kasvun myötä. Toisaalta se on tuonut omia haasteita sitten taas kivijalkakaupoille, mutta ehkä turvannut postipalveluita kuitenkin monin paikoin.

Postin viimeiset luvut näyttävät suuntaa. Osoitteellisten kirjeiden määrä laski vuonna 2014 sadalla miljoonalla kappaleella. Eli kun 2013 jaettiin vielä 900 miljoonaa kirjettä, niin vuotta myöhemmin määrä oli pudonnut 800 miljoonaan. En löytänyt sen tuoreempia tilastoja, mutta Postin arvioiden mukaan lasku on jatkunut ollen noin 10 prosentin luokkaa. Tämä tarkoittaa, että vuosittain Suomessa jaetaan yhä vähempi kirjeitä. Arvio on, että jaettava määrä hupenee nykyään 10 prosentin vuosivauhtia, ja tästä on Postille väistämättä tulossa kannattavuusongelmia. Postin arvioiden mukaan, jos lasku jatkuu samantahtisena, supistuu yhtiön liikevaihto vuosittain 60—70 miljoonaa euroa, mikä täällä on esille tullut.

Nyt kun on annettu ymmärtää, että mitään ei Postissa pitäisi tehdä, eli kaikille pitäisi taata jatkossakin työpaikat, vaikka kirjepostin määrä vähenee, niin itse mielelläni ottaisin sellaisen tilaston taikka laskelman, missä katsottaisiin, mitä vuonna 2020 sen kirjeen lähettämiseen menee. Kun edustaja Kaikkonen laittaa niitä eteenpäin, ja jos hänellä tänä päivänä menee tietty summa niiden lähettämiseen, niin mitä menee vuonna 2020? Täällä kuitenkin aika yleisesti on ollut käsitys, että tätä ei haluta — ei salin vasemmalta eikä keskeltä eikä oikealta laidalta — verovaroin olla tukemassa, jolloin se tarkoittaa sitä, että sen yhden kirjeen hinta nousee merkittävästi, jos sama henkilöstö ja sama jakeluvelvoite pidetään koko maassa vaikka postin määrä vähenee. Tämä olisi hyvin oleellinen tieto ja mielenkiintoista kertoa, niin että pääsisimme tältäkin osin faktoihin ja tosiasioihin perustuvan keskustelun piiriin eikä oltaisi pelkästään tunteisiin vetoavien ajatusten parissa.

18.30 Hannu Hoskonen kesk: Arvoisa herra puhemies! Nyt lähetekeskustelussa oleva hallituksen esitys postilain muuttamisesta on ehdottomasti tämän ajan henkeen sopiva lakiesitys. Tällainen esitys on pakko tehdä. Ministeri Anne Berneriä on tästä syytetty, ja pidän niitä syytöksiä täysin kohtuuttomina ja erittäin väärinä. Ministeri Berner on tässä asiassa tehnyt erinomaisen hyvää työtä. Ja tähän jos joku meinaa vielä syyllisiä etsiä vaikka allekirjoittaneesta — edustaja Hoskonen, joka ei ole tähän syyllinen — niin maailma on vain muuttunut ja muutosvauhti kiihtyy. Jos joku vihervasemmisto-oppositiosta kuvittelee, että koskaan et muuttua saa, niin 70-luvulla oli aikoinaan hitti, muuan Jouko ja Kosti esittivät kappaleen Koskaan et muuttua saa, ja teille on tainnut jäädä korvamadoksi se kyseinen kappale. Mutta maailma vain muuttuu, ja sille me emme mahda mitään.

Punkt i protokollet PR 3/2017 rd

Uusi postilakiesitys vastaa siihen muutokseen, joka on käynnissä tällä hetkellä tässä maassa, ja sitä ei vain kukaan pysäytä. Yleispalveluvelvoite säilyy, ja nyt se kirjataan lakiin, että maaseudulla jaetaan postia viitenä päivänä viikossa. Jos sitä jaettavaa jonakin päivänä ei jostain syystä ole, tämän yleispalveluvelvoitteen piirissä olevaa postia, elikkä ette ole kirjoittaneet niitä postimerkillisiä kirjeitä, niin sitten sitä voidaan jakaa vaikka vähän vähempinä päivinä, kun ei niitä ole, mutta viitenä päivänä kuitenkin lehdet tulevat ja postia jaetaan. Järjen käyttö tässäkin asiassa ei ole kielletty, ja tämä laki sallii sen järjen käytön.

Edustaja Heinonen äsken todisti vahvasti, miten valtavasti tähän yleispalveluvelvoitteeseen kuuluvien kirjeiden määrä on vähentynyt, ja sillekään me emme mahda mitään. Tämän päivän päiväjärjestyksessä hetken kuluttua alkaa käsittely laajakaistan rakentamisesta yhä tehokkaammin tähän maahan. Sehän syö nimenomaan postin jakelumääriä, kun rakennamme laajakaistaverkkoa. Onko sekään kenenkään syy? Se on nykyaikaa, mutta tämä uusi postilakiesitys varautuu juuri siihen, että laajakaistaverkko laajenee ja digitalisaatio etenee. Se ei ole ministeri Bernerin syy, vaan ministeri Berner aivan oikein reagoi tähän tilanteeseen, mikä tässä maassa ja maailmassa on. Se ei ole kenenkään syy, se on vain tämän hetken aikaa ja kehitystä.

Yleispalveluvelvoitteen luonne on tietenkin muuttunut vuosien saatossa rajusti, ja postitoimistojakin, kuten kaikki tiedämme, on maaseutukyliltä ja kuntakeskuksista hävinnyt valtavasti. Esimerkiksi Ilomantsista kun tässä aikanaan hävisi se postitoimisto, mistä sen turvallisen postilähetyksen voi käydä hakemassa, niin kaikki olivat kauhuissaan, että nyt postipalvelut heikkenevät. Niin ei suinkaan käynyt. Kun se meni paikalliseen isoon kauppaan, niin nyt se on seitsemän päivää viikossa auki aamuseitsemästä iltayhdeksään. Postipalvelujen laatu meidän osaltamme parani sata prosenttia ja enemmänkin. Todella hyvää palvelua saa ja normaaleina kaupan aukioloaikoina seitsemänä päivänä viikossa. Jos joku siitä valittaa, niin kyllä nirppanokan nimen on silloin ansainnut.

Postin tulot vähenevät vuosittain nykyisellä menolla, kun näiden kirjeiden määrä vähennee sen 50—70 miljoonaa euroa per vuosi. Tähänkin meidän on reagoitava, ja oppositionkin on syytä tunnustaa, että tämä realiteetti on olemassa eikä se sillä muutu miksikään, jos me sen kiellämme. Se on vain asia, jonka kanssa meidän pitää elää. Postin jakelu on tänä päivänä vapaata tässä maassa. Kilpailu on vapaata Euroopassa ja maailmassa. Minkä me sille voimme? Postin osoitteisto on vapaasti kaikkien saatavilla, aivan kuten puhelinnumerotkin, ellei niitä joku halua välttämättä jostain erikoisesta syystä salata. Se on ihan vapaasti saatavaa tietokantaa, ja sillekään ei mahda mitään. Se on Suomen laissa, ja sen kieltäminen on itsensä pettämistä. Näin se vain on. Minä tietenkin haluaisin, että maailma olisi jollakin impivaaralaisella tasolla, vaan sitä se vain ei enää ole. Ja ei pidä ihmisiä hämätä sillä, että maailma on täksi mennyt. Se on vain mennyt tällaiseksi, ja vauhti tuntuu kiihtyvän. Joka tapauksessa osoitteet ovat vapaasti saatavaa aineistoa kelle tahansa, ja sen kanssa meidän on vain eletävä.

Yleispalveluvelvoite on joka tapauksessa tällä uudella lakiesityksellä lakiin kirjattu, ja sillä turvataan maaseudulle se viiden päivän jakelu. Ja sitten viikonloppuna kyllä Posti on sopinut muilla menettelyillä muun muassa sanomalehtien jakelun. Elikkä minunkin kotikunnassani Karjalainen, se maakunnan päälehti, jaetaan jokaiseen kotiin tai niihin postilaatikoihin viikonloppunakin. Ei se maailma ole muuttunut miksikään, eikä tule muuttumaan.

Sitten, arvoisa puhemies, vielä lopuksi se, että kun nyt postilaissa sallitaan Postille mahdollisuus jaella muutakin kuin sitä postia, niin sehän on hieno asia. Me vastaamme siihen palvelutarpeeseen, mikä haja-asutusalueilla on. Jaetaanko silloin mahdollisesti asiakkaan

Punkt i protokollet PR 3/2017 rd

tilaamia ja kunnan valmistamia ruoka-annoksia taikka jotakin muuta, lääkkeitä, joitakin tiettyjä palveluita — tämä lakihan mahdollistaa sen. En minä näe siinä mitään uhkaa. Kun kerran postin määrä vähenee, niin jos se postinjakaja tuo sinne kotiin vaikka sen lääkepurkin sieltä apteekista tai terveyskeskuksesta tai jonkun ruokapaketin, minkä asiakas on tilannut ja mistä hän pikkuisen maksaa, niin mitä pahaa siinä on?

Kaupungeissa ja taajama-alueillahan postin jakelu tapahtuu aivan varmasti yhtä hyvin kuin ennenkin, ihan varmasti. Siellä Posti jakaa niitä.

Ja meillä on toistakymmentä yritystä tässä maassa, jotka postia jakavat koko ajan, ja jos joku teidän postitoimituksenne, joku kirje tai joku frankeerattu kirje — joka ei muuten kuulu sen jakeluvuorojen piiriin — menee väärään osoitteeseen tai tulee myöhässä, niin älkää syyttäkö siitä Postia. Saattaa hyvin olla, että sen on jakanut joku yhtiö, joka on saanut sen osoitteiston haltuunsa ja toimii bisnesperiaatteella. Ei siitä pidä Postia syyttää. Aivan kuin sekään, jos joku ajaa ylinopeutta, ei ole poliisin vika, vaan ehkä se vika on jossakin muualla.

Että kannattaa pikkuisen oppositionkin miettiä, mitä te sanotte, koska totuus on kuitenkin se totuus, joka ei pala, ja sen kanssa meidän on elettävä. Ja tämä uusi lakiesitys vastaa siihen, mihin maailma on muuttunut, ja se ei ole ministeri Bernerin vika eikä allekirjoittaneen vika, vaan se on tähän maailmaan sopeutumista. Siihen tämä hallituksen esitys, ministeri Bernerin valmisteleva esitys, on erittäin hyvä.

Ensimmäinen varapuhemies Mauri Pekkarinen: Edustaja Kymäläinen. [Katja Taimela pyytää vastauspuheenvuoroa] — Annetaan vastauspuheenvuoro edustaja Taimelalle.

18.36 **Katja Taimela sd** (vastauspuheenvuoro): Arvoisa puhemies! Kiitos tästä vastauspuheenvuorosta. — Harvoin teen näin, mutta muistelen viime viikkoa, kun eduskunnan puhemies käytti hyvän puheenvuoron, eikä toki ensimmäistä, vaan hän on joutunut pitämään aika montakin puheenvuoroa siitä, minkälaista kieltä me käytämme toinen toisiamme kohtaan täällä salissa ja muutenkin. Tietysti tänä vuonna vielä, kun juhliitaan Suomen satavuotisjuhlavuotta, kokisi, että edustajat erityisesti miettivätkin, että pysyttäisiin asiassa eikä lähdetäisi sille tielle, jolle esimerkiksi edustaja Hoskonen nyt omassa puheenvuorossaan lähti. Elikkä minä olen tällä hetkellä karvakorva, minä olen vihervasemmisto, minä olen nirppanokka ja minä olen impivaaralainen.

Mutta tähän itse asiaan mennäkseni: Edelleen minä sanon, että on ihan normaalia, että oppositio voi olla asioista eri mieltä. Niin kuin omassa puheenvuorossani sanoin, oppositio kannattaa hyviä ajatuksia. Me arvostelemme tätä vain tästä yhdenvertaisuusnäkökulmasta. Jos on otettu huomioon kestävät perustuslailliset näkökulmat ja parannetaan ihmisten luottamusta peruspalveluihin, [Puhemies koputtaa] joihin esimerkiksi Postin itse koen kuuluvan, niin tottahan me kannatamme tällaisia esityksiä.

Mutta toivoisi, [Puhemies koputtaa] että tämä keskustelu olisi asiallista.

18.37 **Hannu Hoskonen kesk** (vastauspuheenvuoro): Arvoisa herra puhemies! Edustaja Taimela on mielensä pahoittanut siitä, että puhuin oppositiosta vihervasemmistona, mutta sitähän se on: se on vasemmistopuolueet plus vihreät, joista yleiskielessä on käytetty äsken käyttämäni termiä "vihervasemmisto". Jos edustaja Taimela on siitä loukkaantunut, pahoittelen asiaa suuresti, mutta se on yleinen kielikuva siitä, mistä oppositio tällä hetkellä

Punkt i protokollet PR 3/2017 rd

muodostuu tässä talossa. Onko se paha asia, sitä pitää kysyä äänestäjiltä, ei allekirjoittaneelta.

Toinen asia, impivaaralaisuus: Impivaaralaiseksi on meitä maaseudun ihmisiä aika usein moitittu — ensimmäistä kertaa kuulen, että kaupungin asukas moittii maaseudun poikaa siitä, että häntä on sanottu impivaaralaiseksi. Minä näen sen ihan hyvänä asiana.

Alkuperäisissä asioissa kannattaa kuitenkin pysyä. Pahoittelen, jos olen sanonut väärin, mutta missään nimessä en pahaa asiaa tarkoittanut.

Ensimmäinen varapuhemies Mauri Pekkarinen: Arvoiset edustajat, yritin kuunnella aika tarkkaan, mitä edustaja Hoskonen sanoi. Silloin, jos nuo äsken sanotut käsitteet olisi heitetty jotakuta yksittäistä edustajaa kohtaan, se olisi ollut minunkin mielestäni huomauttamisen paikka. En tunnistanut kuitenkaan sellaista, vaan edustaja Hoskonen arvioi joidenkin poliittisten ryhmien näkemyksiä esimerkiksi sanalla "vihervasemmistolaisuus". Onko se ikävä käsite, sellainen haukkumakäsite, jota ei pitäisi käyttää? Minun tulkintani oli, että se ei ole sellainen haukkumakäsite, jota ei tulisi käyttää. Kuitenkin yhdyn edustaja Taimelan asialliseen vetoomukseen siitä, että yritetään käyttää täällä ei vain toisistamme vaan myöskin mahdollisimman pitkälle muista puolueista puhuessamme mahdollisimman asiallista ja korrektia kieltä. — Edustaja Kymäläinen.

18.39 Suna Kymäläinen sd: Arvoisa herra puhemies! Tässä puhuttiin yleissanoista tai -puheista, mutta mietin tässä nirppanokkana ja tahmakorvana, [Välihuuto] miten itse aloitan oman puheenvuoroni.

Arvoisa puhemies ja arvoisa ministeri! Viestit kansalaisilta ja uutiset julkisuudessa ovat kertoneet hälyttävää viestiä postinjakelun ongelmista niin kaupungeissa kuin harvaan asutuilla alueilla. Postinkulun toimivuus on mitä ilmeisimmin vaakalaudalla ja viestien perustuslaillinen salaisuus uhattuna. Mitä useampi toimija, sitä epävarmemmaksi asia asiakkaan kannalta jää. Kuka on vastuussa, kun syöpäseulontojen kutsut eivät ole menneet lainkaan perille? Hoitajat odottavat asiakkaita, ihmettelevät, ettei ketään kuulu: Kuka maksaa? Siirtykö joltain elintärkeä tutkimus?

Yleispalveluvelvoite on taannut myös muiden postien jakelun. Kuka korvaa — Posti, hallitus, yrittäjä — kun lasku jää saamatta ja karhulaskut tulevat? Tai työhaastatteluun jää menemättä ja sanktiot purevat? Tai yrittäjä ei saa maksetuksi toiselle yrittäjälle laskujaan, kun ne eivät koskaan saapuneet?

Eduskunta ei voi olla reagoimatta ihmisten jatkuviin, toistuviin viesteihin, ettei posti tule. Keskusta kysyy, eikö mitään saisi tehdä. Kerrotte, että teidän suuntanne on eteenpäin, kerrotte, ettei uudistaminen ole aina mukavaa mutta tekemättäkään ei voi jättää. Eihän uudistusten tekemisessä ole järkeä, jos ne tehdään vain itse uudistuksen vuoksi. Uudistuksen tulisi parantaa ihmisten palveluja, ei heikentää niitä. Tämän vuoksi emme voi hyväksyä lakiesitystä, joka heikentää ihmisten yhdenvertaisuutta. Lakiesityksen esittelytekstissä myönnetään, että on alueita, joilla palvelu heikkenee. Teidän "kulkunopeuden joustaminen" tarkoittaa kulkunopeuden hidastumisen sallimista.

Tänään sanoitte tässä salissa, ettei keskusta hyväksy eriarvoistamista. Toivoisin, ettette sitten esittäisi eriarvoistamista, kuten tällä esityksellä teette. Sen sijaan, että hallitus vahvistaisi otettaan Postin omistajaohjauksessa, se tuo eduskuntaan Postin toimintavarmuutta heikentävän esityksen. Täällä te lupaatte, että tämä esitys turvaa postinkulun tulevaisuuden ja että kannatte vastuuta. Olen aivan varma, että ihmiset, joilla jo tällä hetkellä on ikä-

Punkt i protokollet PR 3/2017 rd

viä kokemuksia postinjakelun toimimattomuudesta, todella toivovat näin olevan. Harmittaa jo valmiiksi näiden ihmisten puolesta, kun he huomaavat, ettei näin tapahdukaan. Nyt voitte näin vakuutella, mutta edestänne te sen löydätte.

Edellä kuvatut esimerkit kuvaavat postinjakelun tilaa Suomessa ja heittävät raskaan varjon Postin kykyyn selvittää sille lakisääteisesti kuuluvista tehtävistä moitteetta. Lisäksi ne ovat selvästi vaarantaneet kirjesalaisuutta. Ministeri kertoo tämän tuovan työpaikkoja ja yrittäjyyttä. Onko tästä pitävää arviointia, vai onko kyseessä kaunis toive? Posti Oy on toiminut 600 vuotta, ja nyt kilpailuttamisen avaaminen uhkaa sen taloudellisia toimintamahdollisuuksia. Posti on kulkenut haja-asutusalueilla kaupunkien voitoilla. Posti Oy:n työntekijät eivät ole saaneet nauttia työrauhasta, eikä tämä esitys tilannetta ainakaan rauhoita. Postialan työntekijät arvioivat, että esitys vähentää työpaikkoja 2 500—3 000 kappaletta. Aika paljon pitää syntyä kannattamattomille alueille yrittäjyyttä tuon kattamiseksi. Kilpailuttamisen avaaminen heikentää Posti Oy:n toimivuutta. Miksi hallitus heikentää valtiomisteisen yhtiön toimivuutta? Vuonna 2015 valtio sai Postilta tuloutettuna optioita 18 miljoonaa. Miksi sahata omaa jalkaa?

18.44 Sinuhe Wallinheimo kok: Arvoisa herra puhemies! Käsittelyssä oleva hallituksen esitys postilain uudistamisesta on jälleen yksi esimerkki nykyisen hallituksen tahtotilasta uudistaa Suomea tämän ajan vaatimuksiin sopivaksi. Globalisaatio, teknologinen kehitys ja erityisesti digitalisaatio ovat haastaneet erityisesti posti- ja media-alan. Näiden alojen perinteiset toimintamallit ovat nopeasti korvautuneet uusilla digitaalisilla malleilla. Perinteisen kirjeiden ja sanomalehtien jakamisen sijasta asiakkaiden kysyntä on lisääntynyt netistä tehtävien ostosten kotiinkuljetuksissa ja logistiikassa. Lainsäädännön saattaminen uuden todellisuuden kanssa paremmin toimivaksi on sen sijaan yleensä ollut kovin hidasta tässä maassa. Siksi hallitus ja ministeri Berner ansaitsevat kiitokset rohkeudesta ja tämän posti- ja muun muassa sanomalehtialalle elintärkeän lain päivittämisestä nopeasti.

Itse lakiesityksen sisältöön, arvoisa puhemies, voi olla tyytyväinen. Esitys on tasapainoinen kokonaisuus, jossa on huomioitu niin kuluttajien, Postia käyttävien toimijoiden, kuten sanomalehtien, sekä Postin itsensä toiveet. Yleispalveluvelvoitteen joustavoittaminen kaupunkiseuduilla sekä sähköisten palveluiden käyttö yleispalvelulähetysten keräilyssä ja jakelussa ovat järkeviä uudistuksia. Toisaalta uudistus turvaa postipalveluiden säilymisen koko maassa. Haja-asutusalueiden jakelu jatkuu jatkossakin viitenä päivänä viikossa. Tämä toteutetaan kilpailuttamalla toiminta.

Täällä käydyssä keskustelussa kilpailutuksesta on tehty kummallinen mörkö. Itse en siihen usko. Oikein toteutettuna tämä palveluiden kilpailuttaminen voi tuoda merkittäviä hyötyjä ja parantaa erityisesti haja-asutusalueiden palveluita. Se voi myös lisätä yritystoimintaa ja työllisyyttä. Tämä tosin edellyttää sitä, että kilpailun pohjana oleva hankintamenettelyn säätely on riittävän tarkkaa. Onko näin tämän esityksen osalta? Uskon, että valiokunnassa tämäkin asia selvitetään riittävällä tarkkuudella.

18.46 Ari Torniainen kesk: Arvoisa puhemies! Tällä postilain uudistuksella reagoidaan nykyhetkeen, postinjakeluun ja Posti Oyj:n toimintaan. Eli kun tässä on keskustelua käyty, niin on jäänyt vähän epäselvä kuva siitä, että monissa puheenvuoroissa postinjakelu ja Posti Oyj:n toiminta yhdistetään tässä hyvinkin paljon.

Postin kulkeminen ja tilanne puhuttaa todellakin ja huolestuttaa kansalaisia hyvinkin paljon. Siksi onkin syytä tarkkaan miettiä Posti Oyj:n velvoitteet ja miten postinjakelu hoi-

Punkt i protokollet PR 3/2017 rd

detaan koko Suomessa. Kirjepostin määrä on vähentynyt 10 prosentin vuosivauhtia jo useita vuosia, ja suunta on edelleen vähenevä. Tähän ei näköpiirissä ole suinkaan parannusta, koska sähköinen liikenne korvaa jatkossa kirjepostia yhä enemmän. Myöskin verkkokauppa on lisääntynyt sekä Suomessa että maailmanlaajuisesti voimakkaasti, ja tämä suuntaus varmaan jatkuu koko ajan.

Postilain uudistuksen tarkoituksena on turvata Postin jakelupalvelut koko maassa. Sen tarkoituksena ei ole lisätä työttömyyttä, niin kuin täällä on useissa puheenvuoroissa tullut jo esille. Päinvastoin yhdessä liikennekaaren avaamien uusien mahdollisuuksien kanssa tämän hallituksen esityksen tarkoituksena on saada jakelualalle uusia työpaikkoja koko maahan. Posti Oyj:n työntekijöitä varmaankin joudutaan vähentämään, mutta myöskin uusia toimijoita tulee tuonne jakelualalle, uskon niin.

Tosiasia on, että sanomalehtien jakelu on tökkinyt pahastikin viime aikoina, ja joinakin päivinä lehdet tulevat illalla tai vasta seuraavana päivänä. Näin ei voi jatkua. Se on ehdottomasti liian myöhään, koska uutiset vanhenevat hyvinkin nopeasti. Postipalvelu on peruspalvelua, ja on tärkeätä, että tähän heikentyneeseen tilanteeseen [Puhemies koputtaa] reagoidaan tällä hallituksen esityksellä.

18.49 Eeva-Maria Maijala kesk: Arvoisa herra puhemies! Uudistukset — meillä tavoitteena tietenkin on, että aina niiden tulisi parantaa palveluita, mutta aina me emme siihen pysty. Tärkeintä tässä kuitenkin on varmaan meille kaikille se, että nyt ensimmäiseksi me saisimme pysäytettyä palveluiden heikentymisen. Postipalveluiden heikentyminen on saatava pysähtymään heti. Jos me saamme myöskin parannettua palveluita, se on vain ekstrapä. Tavoitteemmehan tässä koko liikennekaaressa plus sitten tämän postipalvelulain kokonaisuudistuksessa on saada parannettua palveluita myöskin enemmän kuin tällä hetkellä tilanne on. Muutoksia nykytilaan tulee varmasti, toivottavasti, ja me pyrimme siihen, että se onnistuisi.

Minua loukkaa se, että tässä keskustelussa on hyvin paljon tuotu esille sitä, että kaupunkilaiset maksavat maaseudun palvelut. Mutta Suomi on iso maa, ja me tarvitsemme toisiamme. Me todellakin elämme yhdessä samasta kukkarosta. Lainsäädäntömme tehtävänä — täällä meidän yhteisenä tehtävänä — on turvata se, että saamme tasattua nämä toiminnot kaikissa asioissa. Maaseutu toimittaa ruokaa, raaka-aineita, työpaikkoja, toimintoja kaupungille, että kaupungit taas voivat hoitaa hallinnollisia palveluita. Yhdessä me muodostamme ison, laajan kokonaisuuden. On minun mielestäni loukkaavaa sanoa, että kaupunkilaiset elättävät meidät. Minä toivon, että voisitte miettiä asiaa kokonaisuutena eteenpäin, että mikä on. Jos mietimme pelkkää postipalvelua, voi olla ja on ehkä niin, että tietyt toiminnot tämän korvaavat, maksavat, mutta nämä asiat ovat myöskin toisinpäin. Posti on peruspalvelu, ja sen vastuu on yhtenä peruspalvelutoimijoista vastata koko Suomen palveluiden hoitamisesta.

18.51 Hannu Hoskonen kesk: Arvoisa herra puhemies! Tällä uudella lakiesityksellä todellakin kaupungeissa postinjakelu 7 päivänä viikossa jatkuu, maaseudulla 5 päivänä viikossa taataan se postinjakelu ja viikonloput on sitten hoidettu muilla sopimuksilla. Eli maailma ei loppujen lopuksi muutu tämän lakiesityksen myötä juurikaan miksiäkään. Sitä, että tämä kilpailukenttä on muuttunut rajusti, ei kukaan tässä salissa oleva pysty pysäyttämään.

Punkt i protokollet PR 3/2017 rd

Soitin tästä asiasta edustaja Rossille, joka on Postin hallintoneuvoston puheenjohtaja, ja hän kertoi minulle näitä tietoja tarkemmin, kun hän Postin tarkkaan tuntee, noin yrityksenä. Postin hallintoneuvoston puheenjohtajan velvollisuuksiin kuuluu tuntea oma yrityksensä. Hän kertoi tämän tarinan minulle, ja minä ymmärrän, että kun tämä kilpailutilanne on muuttunut ja osoitteet ovat vapautuneet ja niin edelleen, niin kilpailu on tullut näillekin markkinoille. Jos me nyt siihen jääme itkemään, että me emme tämän asian tiimoilta tee postilaille mitään, ja sitten voivottelemme 10 vuoden päästä, minkä vahingon me teimme, niin siinä ei enää silloin auta mikään sanaselittely siitä, sanoiko edustaja Hoskonen jonkun opposition nimikkeen ehkä väärin tai jotain muuta. Kyllä meidän pitää tilanteen mukaan elää ja todella viilata lakimme tähän päivään sopivaksi. Kohta käsittelemme laajakaistalakia, joka pitää saada kaikkiin kotitalouksiin Suomessa ulotettua.

Edustaja Maijala sanoi aivan oikein, että hänen mielestään on loukkaavaa käyttää termiä, että kaupunkilaiset elättävät maaseudun. Lapin ihmiset ovat joutuneet luopumaan koskistaan siitä hyvästä, että sinne on tehty valtavat määrät voimalaitoksia ja sähkö on tullut tänne muualle Suomeen. Joku voisi silläkin viisastella, että elättääkö joku jotakin. Sellainen ajattelu ei minun mielestäni sovi tähän maahan. Posti on kokonaisuus, postinjakelu on kokonaisuus, sellaisena se tulee pitää ja sen pitää toimia koko maassa. Suomi on yksi yhteinen alue. Meidän on yhdessä pidettävä se kunnossa. Ja jos joku siitäkin loukkaantuu, esimerkiksi edustaja Kymäläinen — äsken joku käytti termiä, että jonkun alueen Posti tuottaa voittoa ja sillä maksetaan sitten muuta. Siinä on hieman tämmöistä mieltä, että [Puhemies koputtaa] kaupungissa tällainen ilmiö on olemassa.

18.53 Satu Taavitsainen sd: Arvoisa puhemies! Varmasti tuolla valiokuntakäsittelyssä vielä tarkasti luetaan tätä lain tekstiä ja niitä pykäläiä, mutta kysymys tässä hallituspuolueitten edustajille ja ministerille: Kun tuo esittelyteksti tuossa laissa on vähän semmoinen sekava, niin sen perusteella, kun sitä tarkasti lukee, saa sellaisen kuvan, että tämä jakelu siellä maaseudulla on kilpailutettava viisipäiväisenä mutta jakelun suorittava osapuoli voi ottaa yleispalvelun laatustandardin joustot käyttöön ja vähentää jakelupäiviä kolmeen päivään viikossa. Elikkä kun täällä on nyt hehkutettu sitä, että maaseudulla säilyisi tämä viisipäiväinen jakelu, niin tämän tekstin perusteella, kun tarkkaan lukee, ymmärtää, että tämä ei sitten pitäisikään paikkaansa. Onko näin?

Ensimmäinen varapuhemies Mauri Pekkarinen: Nyt myönnän vielä ministeri Bernerille ehkä 3 minuuttia. Sitten tuleekin tähän keskusteluun varattu aikaikkuna käytetyksi. — Ministeri Berner, olkaa hyvä. Kiitos ministerille, että koko kaksituntisen olitte paikalla.

18.54 Liikenne- ja viestintäministeri Anne Berner: Arvoisa puhemies! Kiitoksia, kollegat, arvoisat edustajat, tästä keskustelusta, evästyksestä ja palautteesta.

Olen myöskin kuunnellut, edustaja Taavitsainen, teidän näkökulmanne omistajaohjauksesta, ja haluan myöskin tässä yhteydessä muistuttaa teitä siitä, että olette Postin hallintoneuvoston jäsen, ja hallintoneuvoston tehtävä on Posti Oy:n sivujen mukaan ja myöskin osakeyhtiölain ja yhtiöjärjestyksen mukaan "valvoa hallituksen ja toimitusjohtajan vastuulla olevaa yhtiön hallintoa ja että yhtiön asioita hoidetaan terveitä liikeperiaatteita ja kannattavuutta silmällä pitäen sekä lain, yhtiöjärjestyksen ja yhtiökokousten päätösten mukaan". Vastuumme on siis yhteinen tässä asiassa.

Punkt i protokollet PR 3/2017 rd

Toimintaympäristön raju muutos on ollut väistämätön, ja se ei johdu lainsäädännöstä, vanhasta tai nyt säädettävästä, vaan kansalaisten toimintatapojen muuttumisesta. Nyt meidän tehtävämme on katsoa eteenpäin ja myöskin katsoa postin jakeluketjun päässä olevien kansalaisten odotukset ja tarpeet, joihin me yhdessä vastaamme. Tämä vaatiikin meiltä joskus myös poikkeuksellisia ratkaisuja ja sellaisia ratkaisuja, joissa pyrimme arvioimaan, tarvitaanko poikkeuksellisia tiloja, kun meillä on maa, joka on pitkä, harvaan asuttu ja jossa meillä on myöskin pitkiä etäisyyksiä.

Juuri tämän vuoksi, että postilaki ei ole yksinkertainen kokonaisuus, on valmistelu tehty kahdessa vaiheessa. Ensin on ollut arviomuistio lausuntokierroksella, jolla olemme hakenneet laajaa palautetta kansalaisilta, elinkeinoelämältä, sanomalehdiltä, yrityksiltä, jakeluyrityksiltä ja toki myös Postilta. Sen jälkeen on rakennettu, tämän palautteen pohjalta, hallituksen esitys, joka on ollut uudelleen lausuntokierroksella, johon on saatu myös lainsäädännön arviointineuvoston lausunto ja jossa me olemme katsoneet, että olemme hakeneet mahdollisimman kokonaisvaltaisen ratkaisun, jolla pyritään huolehtimaan siitä, että Suomessa säilyy koko maassa viisipäiväinen jakelu.

Mutta sen viisipäiväisen jakelun turvaamiseksi meillä ei ole yhtäläisiä lähtökohtia. Meillä on ne yritykset, jotka — käyttäkseni ehkä sitä sanontaa, mikä usein täällä salissa kuuluu, "kermankuorinta" — ovat rakentaneet kaupunkeihin rakenteita, joissa palvelua pystytään turvaamaan osin seitsemänä päivänä mutta vähintään viitenä päivänä viikossa, osin kaksi kertaa päivässä. Haja-asutusalueilla näin ei ole, ja siksi joudumme poikkeuspykälin yleissääntelystä turvaamaan, että tämä jakelu siellä myös varmasti on. Näin edistämme tasa-arvoa ja huolehdimme siitä, että eriarvoisuutta ei synny, vaikka taistelemme digitalisaatiosta johtuen postiliikenteen harvenemista ja vähenemistä vastaan.

Posti on valtion omistama yhtiö, ja me yhdessä vastaamme Postin toiminnasta, myös hallintoneuvoston jäsenet. Mutta tässä ei ole kysymys nyt Posti Oy:stä, vaan tässä on kysymys postilainsäädännöstä, ja se postilainsäädäntö rakennetaan kaikille niille toimijoille ja etenkin kansalaisten turvaksi ja postinjakelua mahdollistavaksi kokonaisuudeksi. Ja siellä edelleen huolehditaan siitä, että meillä säilyy viestisalaisuus, että meillä säilyvät yleispalveluvelvoitteen tuomat yleiset periaatteet ja että siellä edelleen säilyy Viestintäviraston vastuu.

Näin ollen meidän tehtävämme on pyrkiä huolehtimaan siitä, että ne kaikki lainsäädännöt, joita me teemme myös muilla alueilla, kuten tässä tapauksessa esimerkiksi liikennekaaren kautta, yhdessä tukevat sitä, että meille syntyy kannattavaa jakelua koko maassa. Sitä kautta turvataan yrittäjyyttä, palveluiden syntymistä ja työllisyyttä, ja se on meidän yhteistä tavoitettamme ja meidän yhteistä vastuutamme. — Kiitos.

Riksdagen avslutade debatten.

Riksdagen remitterade ärendet till kommunikationsutskottet, som grundlagsutskottet ska lämna utlåtande till.